КОМСОМОЛОЙ ОБЛАСТНОЙ КОНФЕРЕНЦИИН ДЕЛЕГАДУУДТА АМАР МЭНДЭ!

ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

45-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

...СС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 22 (11620)
1968 оной январиин 26, пятница

сэн 2 мүнгэн

КОМСОМОЛОЙ ОБЛАСТНОЙ XXIV КОНФЕРЕНЦИ МҮНӨӨДЭР УЛААН-ҮДЭДЭ, ОПЕРО, БАЛЕДЭЙ ТЕАТРАИ ОРДОН СОО НЭЭГДЭХЭНЬ.

БУРЯАД ОРОНОЙ ХҮГЖЭЛТЫН ДОРЮН АЛХАМУУД

1967 ондо гүрэнэй арадай ажахын түсэбые дүүргэлтын дүнгүүд тухай

БУРЯАДАЙ АССР-эй СТАТИСТИЧЕСКЭ УПРАВЛЕНИИН МЭДЭЭСЭЛ

...он юугээрээ тусгаар шал...хэдэ. Совет засагай 50 ...е эрхимээр угтахын тү...алэй үедэ дээшэлүүлэгдэ...алис уялганууд дүүргэгдэ...а.

...оной ойн жэлдэ—табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ Буряадай АССР-эй экономикын хүгжэлтэ, ажалшадай материальна байдалай һайжаралга удаадахи мэдээнүүдһээ харагдана (1966 онойхитой сасуулһан процентээр):

...промышленностиин продукци	114
...өө ажахын продукци	106
...мобильна транспортаар ашаа зөөлгэ	102
...тальна барилгада мүнгэ һомололго	114
...лай бүтээсэ:	
...промышленностьда	111
...барилгада	110
...ын гэрнүүдэй талмайнуудые ниитэ ...рэнь ашаглалгада үгэлгэ	105
...агдаһан үдэртэй һургуулинуудай болон ...лэгүүдэй һурагшадай тоо	106
...дэ ба тусхай дунда һургуулинуудай ...удентнүүдэй тоо	109
...зонние ажаһуудалай талаар хангаха ...үдэлмэриин хэмжээн	121
...промышленна шэнжэтэй туһалалга	123
...промышленна шэнжэтэй бэшэ туһалалга	118

...спубликын арадай ажахын тус тус һалбари... түсэбүүдэй дүүргэлтэ иимэ:

I. ПРОМЫШЛЕННОСТЬ

...дай АССР-эй промышлен...родукци бүхы дээрэнь ...түсэбөө 102 процент, тэрэ ...эна мэдэлэй промышлен...01 процент, республикан...лэй промышленность—...ент. Буряадай АССР-эй ...нүүд ба министерствэнүүдэй мэдэлэй промышленность —103 процент дүүргээ. 1967 ондо түсэбһөө гадуур 13,5 миллион түхэригэй промышленна продукци гаргагдаа.

1966 онойхитой сасуулбал, промышленна продукци гаргалга 14 процентээр нэмэһэн байна.

...ондо тус тус предприятинууд, нэгэдэлнүүд ба министерствэ...родукци бүхы дээрэнь гаргаха түсэбөө иимээр дүүргээ:

	Жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ процентээр	1966 онойхиие 1967 онойхитой сасуулһан проц.
...спублика дотор	102	114
...рэ тоодо:		
...мэдэлэй		
...тромашина» завод	101	117
...оприбор» завод	102	111
	102	112
...-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын завод	104	113
...ска түмэр-бетон конструкцинуудай завод	105	102
...энерго» гэжэ районно управлени	103	117
...та-Нуурай шахтоуправлени	105	97
...ский ключ» гэжэ карьер	112	128
...аллес» комбинат	99,0	105
...дай мебельно-модо болбосоруулгын комбинат	100,1	109
...н авто-заһабарилгын завод	102	113
...огэй цементын завод	103	147
...огэй асбоцементнэ зүйлнүүдэй завод	99,1	108
...елезобетон» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэл	103	104
...ликанска мэдэлэй	103	112
...-Үдын шэлэй завод	100,1	97
...Үдын мяха-консервын комбинат	100,5	107
...Үдын ликеро-архиин завод	103	113
...Үдын спиртын завод	105	101
...рэй саахарай завод	112	109
...дхэлгын ба һүнэй промышленностиин ...лаар Буряадай республиканска ...лэдбэриин управлени	108	110
...дай АССР-эй загаһанай промышленностиин управлени	107	94
...-Үдын нарин сэмбын фабрика	107	114
...-Үдын нооһо угаадаг фабрика	103	133
...эрэнэй механическа завод	103	108
...үүмын заһабарилгын-механическа завод	100,3	85
...Үдын мелькомбинат	103	110
...дай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ...адэхи хэблэлэй управлени	108	111
...целинстрой» трестын үйлэдбэриин ...едприятинуудай комбинат	100,8	105
...ликанска мэдэлэй промышленностьһаа — ...уряадай АССР-эй министерствэнүүд ба ...равленинүүдэй мэдэлэй промышленность		
...ай промышленностиин министерство	107	112
...рэ тоодо:		
...й хэрэмжэтэ металл зүйлнүүдэй завод	103	103
...Үдын һэеы гутал дарадаг фабрика	113	114
...н ээрэлгын-трикотажна фабрика	101	108
...арһанай завод	104	113
...Үдын оёдолой фабрика	117	108
...а-Нуурай оёдолой фабрика	109	120
...онние ажаһуудалай талаар хангаха ...инистерство	103	111
...холой промышленностиин министерство	103	106
...оной министерство	132	2,4 дахин
...ын промышленностиин управлени	99,1	112
...ын материалнуудай промышленностиин ...правлени	91	99,3
...рэ тоодо:		
...вай барилгын материалнуудай комбинат	83	97
...Үдын хирпиисын завод	98	101

...лика дотор продукци ...рэнь гаргаха түсэбэй ...дүүргэгдэһэн байбашье, ...ышленна предприяти гү, ...предприятинуудай 12 ...түсэбүүдээ дүүргэжэ ...тингэжэ арадай ажахы...аллион түхэригэй продук...үгэһэн байна.

...дэн промышленна пред...уд продукци бүхы дээ...ахи түсэбөө дүүргэбэшье, ...шухала түхэлэй зүйлнүү...ха талаар өөһэдтэнь тог...түсэбые дүүргэжэ ша...миин авто-заһабарилгын завод—автомашина заһабарилгаар, Эдеэ хоолой промышленностиин министерство—макарон гаргалгаар, һэеы гутал дарадаг фабрика —һургуулиин, мүн һургуулиин наһа гүйсөөгүй үхибүүдэй, эхэнэрнүүдэй үмдэхэ һэеы гутал гаргалгаар. Галуута-Нуурай оёдолой фабрика — үмдэ, эрэшүүлэй самса оёлгоор. Хяагтын ээрэлгын трикотажна фабрика—нооһо холилсоһон пумаажан утаһа ээрэлгээр, дотор трикотаж хубсаһа гаргалгаар, асфальт-бетонно завод —бетонно зүйлнүүдые гаргалгаар түсэбүүдээ дүүргээгүй.

Улаан-Үдэ городто, республикын аймагуудта продукци бүхы дээрэкь гаргаха түсэб иимээр дүүргэгдээ:

	Жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ процентээр	1966 онойхиие 1967 онойхитой сасуулһан процентээр
Улаан-Үдэ город	102	117
тэрэ тоодо:		
Советскэ район	103	108
Железнодорожно район	101	121
Октябрьска район	103	115
Аймагууд:		
Баунтын	110	110
Баргажанай	108	114
Бэшүүрэй	105	109
Зэдын	107	100,9
Яруунын	111	107
Загарайн	102	107
Захааминай	104	106
Кабанскын	103	117
Хэжэнгын	99,7	114
Хяагтын	103	108
Мухар-Шэбэрэй	106	113
Прибайкалиин	99,1	104
Ахын	122	120
Хойто-Байгалай	84	82
Сэлэнгын	105	100,4
Түнхэнэй	103	107
Хориин	93	91
Улаан-Үдын	103	111

Промышленностиин тус тус һалбаринуудай продукци гаргалга иимэ байгаа:

	Жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ процентээр	1966 онойхиие 1967 онойхитой сасуулһан процентээр
Хара металлурги	111	128
Үнгэтэ металлурги	104	107
Түлишын промышленность	105	97
Электроэнерги ба теплоэнерги гаргалга	103	117
Машина бүтээлгэ ба металл болбосоруулга	101	121
Ой модоной ба модо болбосоруулгын промышленность — бүхыдөө	99,9	107
тэрэ тоодо:		
Модо ашаглалга	97	101
Модо болбосоруулдаг промышленность	104	110
Барилгын материалнуудай промышленность	102	116
Шэлэй промышленность	100,1	97
Хүнгэн промышленность	105	123
Эдеэ хоолой промышленность — бүхыдөө	102	107
тэрэ тоодо:		
Загаһанай	108	96
Мяханай	100,5	107

1967 ондо промышленна гол шухала түхэлэй продукци гаргалга удаадахи мэдээнүүдһээ харагдана:

	1967 ондо бүтээгдэһэниинь	1966 онойхиие 1967 онойхитой сасуулһан процентээр
Нүүрһэн — миллион тонноор	1,2	99,0
Автомобиль дээрэ тодхогдоһон кранууд—хэһэгээр	571	103
Хэрэглэлэй модо шэрэлгэ (колхозуудай шэрэһые оруулангүй)—миллион кубометрээр	3,9	100,5
Хюрөөдэһэн модон (колхозуудай хюрөөдэһые оруулангүй)—мянган кубометрээр	1120	99,7
Хирпиисэ (колхозуудай сохиһые оруулангүй) — миллион хэһэгээр	67,8	90
Шифер—миллион хэһэг условно плиткээр	157,6	106
Хабсаргагдаһан түмэр-бетон конструкцинууд ба детальнууд—мянган кубометрээр	120,1	113
Сонхын шэл—миллион дүрбэлжэн метрээр	12,3	93
Нооһон бүд—мянган дүрбэлжэн метрээр	2037	99
Трикотаж дотор хубсаһан—мянган хэһэгээр	2571	102
Трикотаж гадар хубсаһан—мянган хэһэгээр	1009	105
Арһан гутал—мянган паараар	84,2	118
Һэеы гутал—мянган паараар	270,7	118
Хубсаһа угаадаг машинанууд—мянган хэһэгээр	148	106
Мебель (түмэр кровать оруулангүй) — миллион түхэригөөр	6,5	105
Түмэр кровать—мянган хэһэгээр	104	79
Механ (гүрэнэй нөөсэһөө)—мянган тонноор	37,4	113
Колбаса—мянган тонноор	11,1	106
Загаһа барилга—мянган тонноор	4,8	100,4
Малай тоһон (гүрэнэй нөөсэһөө)—мянган тонноор	4,2	119
Үдхэн һүнэй продукци һүндэ оруулжа тоолоходо (гүрэнэй нөөсэһөө)—мянган тонноор	31,9	109
Кондитерска зүйлнүүд — мянган тонноор	5,4	111
Элдэб түхэлэй консервэ—миллион хэһэг условно баанхаар	41,7	104

1967 ондо түсэбһөө гадуур: 54 мянган тонно нүүрһэн малтагдаа, 11 миллион киловатт-час электроэнерги гаргагдаа, 1,6 миллион хэһэг условно плиткэ шифер, 80 мянган дүрбэлжэн метр сонхын шэл, 48 мянган дүрбэлжэн метр нооһон бүд, нэгэдэхи категориин гэдэһэ дотор оруулалсан, 2,8 мянган тонно мяхан, 928 тонно малай тоһон, 2,3 миллион хэһэг условно баанха элдэб түхэлэй консервэ болон бусад продукци гаргагдаа.

Нэгэ хүдэлмэришэндэ абажа үзэхэдэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбөө республикын промышленность 102 процент, тэрэ тоодо: союзна мэдэлэй промышленность—101 процент, республиканска мэдэлэй промышленность—103 процент, тэдэнһээ Буряадай АССР-эй министерствэнүүд ба управленинүүдэй мэдэлэй промышленность—104 процент дүүргээ.

1966 онойхитой сасуулхада, бүхы республика дотор ажалай бүтээсэ 11 процентээр дээшэлһэн байна.

Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбөө мяха-консервын комбинат, Нижне-Ангарска загаһанай консёрвын комбинат, Сэлэн-Дүүмын заһабарилгын механическа завод, Татауровай барилгын материалнуудай комбинат, «Забайкаллес» комбинадай хэдэ хэдэн предприятинууд болон бусад дүүргээгүй.

1967 ондо продукци гаргаха түсэбөө зарим предприятинууд ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ түсэбөө дүүргэһэнэй ба үлүүлэн дүүргэһэнэй ашаар бэшэ, харин үйлэдбэридэ үлүү хүдэлмэришэдые барижа байһанай ашаар дүүргэжэ шадаһан байха юм. Тэдэндэ Байгалай модоной бааза, Итанцын леспромхоз, Онохойн модоной комбинат, «Забайкаллес» комбинадай Үдын модо урадхуулгын конторо, Сэлэн-Дүүмын заһабарилгын завод, Татауровай заһабарилгын-механическа завод, Загарайн райпромкомбинат хамаадана.

Промышленно-үйлэдбэриин хүдэлмэрилэгшэдэй тоогой талаар түсэб 1967 ондо бүхы республика дотор 100,1 процент, тэрэ тоодо союзна мэдэлэй промышленностьда 100 процент, республиканска мэдэлэй промышленностьда 100,1 процент, Буряадай АССР-эй министерствэнүүд ба управленинүүдэй промышленностьда 99,5 процент дүүргэгдэһэн байна.

Бүхы республика дотор промышленно-үйлэдбэриин хүдэлмэрилэгшэдэй салин хүлһэнэй фондын талаар түсэб 1967 оной январь—ноябрь һаранuудта 100,7 процент болоһон байгаа. Урдахи жэлэйнь зохихо үеынхитэй сасуулхада, салин хүлһэнэй фонд 8 процентээр нэмэээ.

Улаан-Үдын шэлэй завод, «Электромашина» завод, электро-заһабарилгын завод 1967 оной 11 һарын турша соо ажалай бүтээсын ургалтатай жэшэхэ болоо һаа, салин хүлһэнэй һара бүриин дунда зэргын ургалтые үлүү гараһан байна.

Бүхы товарна продукциин өөрынь үнэ хямдаруулха түсэбые 1967 оной 11 һарын турша соо республикын промышленность 99,6 процент дүүргээ.

2,7 миллион түхэриг алмагдаа. Зарим промышленна предприятинууд бүхы гаргадаг товарна продукциингаа өөрынь үнэ хямдаруулха түсэбые дүүргээгүй, тингэжэ мүнгэ зөөри түсэбөөр хараалагдаһанһаа үлүүсэ ехээр гаргашалаа. Тэдэнэй тоодо Тимлюгэй асбоцементнэ зүйлнүүдэй завод, Улаан-Үдын шэлэй завод, Сэлэн-Дүүмын заһабарилгын-механическа завод, «Бурятцелинстрой» трестын үйлэдбэриин предприятинуудай комбинат, Татауровай барилгын материалнуудай комбинат оролсоно.

Республикын предприятинууд ба организацинууд (хүдөө ажахын организацинуудые оруулангүй) 1967 оной 11 һарын турша соо 73190 мянган түхэригэй ашаг олзо оруулаа. Нөөсэлэлгын жэлэй түсэб 96 процент дүүргэгдэһэн байна.

Урда жэлэйнь зохихо үеынхитэй сасуулбал, ашаг олзо 21675 мянган түхэригөөр гү, али 42 процентээр нэмээ.

Республикын барилгын подрядна организацинуудай ашаг олзо оруулха жэлэй түсэб бүхы дээрээ 1207 мянган түхэригөөр (52 процентээр), коммунальна ажахын организацинуудай—13 мянган түхэригөөр (2 процентээр) үлүүлэн дүүргэгдээ.

Республикын промышленна предприятинууд 11 һарын турша соо 59396 мянган түхэригэй ашаг олзо оруулаа. Энэнь урдахи жэлэйнь зохихо үеынхидэ орходоо 20023 мянган түхэригөөр гү, али 51 процентээр ехэ байна. Нөөсэлэлгэ хэхэ жэлэй түсэбые республикын промышленность 96 процент дүүргээ.

76 промышленна предприяти (бүхы предприятинуудай 42 процентнь) ашаг олзо оруулха жэлэйнгээ түсэбые дүүргэһэн ба үлүүлэн дүүргэһэн байха юм. Тэдэнэр жэлэй түсэбһөө гадуур 3290 мянган түхэригэй (10 процент) ашаг олзо оруулаа.

Ашаг олзо оруулха жэлэйнгээ түсэбые локомотив-вагон заһабарилгын завод—367 мянган түхэригөөр (6 процент), «Теплоприбор» завод—341 мянган түхэригөөр (20 процент), мебельно-модо болбосоруулгын комбинат—81 мянган түхэригөөр (13 процент), Буряадай АССР-эй нютагай промышленностиин управлени бүхыдөө—241 мянган түхэригөөр (21 процент), Түлишын промышленностиин управлени—64 мянган түхэригөөр (18 процент) үлүүлэн дүүргээ, мүн иимэ бусадшье предприятинууд бии.

Зарим предприятинууд 11 һарын турша соо жэлэй түсэбөөр хараалагдаһанһаа ехэ гарзада ороо: «Забайкаллес» комбинадай химлесхоз—75 мянган түхэригэй гү, али 2,6 дахин ехэ, Баргажанай тоһоной завод—138 мянган түхэригэй гү, али 2,3 дахин ехэ, Кабанскын тоһоной завод—110 мянган түхэригөөр гү, али 85 процентээр ехэ, Татауровай барилгын материалнуудай комбинат—96 мянган түхэригөөр гү, али 32 процентээр ехэ гарзада ороо.

II. ХҮДӨӨ АЖАХЫ

1967 ондо республика дотор орооһо таряан һайнаар ургуулагдаа. Мал ажалай продуктнууд бури ехээр абтаа. Хүдөө ажахын бүхы продукци (1965 оной сасуулагдамал сэнгээр) 244 миллион түхэригэй болоо, тайлбарилан хэлэхэдэ, 1966 онойхиһоо 6 тухай процентээр ехэ болоно. Тиихэдэ газар тарялангай продукци 1 процентээр, мал ажалай продукци 8 процентээр нэмэһэн байна. Олон совхоз үнгэрэгшэ жэлые ашаг олзотойгоор түгэсхөө: гарза бага болоо, гарзадаородог совхозуудай тоо үсөөрөө. Хүдөө ажахы эрхилдэг колхозуудай бүхы олзо доход 1966 онойнгоо хэмжээндэ үлөө гэхэдэ болоно.

Үнгэрэгшэ жэлэй сагай уларилай муушагшье байгаа һаань, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэри амжалтатайгаар үнгэргэгдөө.

Ургамалнуудай тарилгын талмай (тэдэнние хэрэглэдэг тогтомол заншалые хараада абабал) 1967 ондо иимээр хубаарилагдаһан байгаа.

	Бүхы түхэлэй ажахынуудта		Тэрэ тоодо совхозууд (мал шахалагыень оруулангүй) ба колхозуудта	
	мянган гектараар	1966 онойхиие 1967 онойхитой сасуулһан процентээр	мянган гектараар	1966 онойхиие 1967 онойхитой сасуулһан процентээр
Бүхы тарилгын талмай	789,8	100,1	739,1	99,9
тэрэ тоодо:				
Орооһото ургамалнууд	505,1	97	486,2	97
гэршүүхэ	6,4	81	6,3	80
шэниисэ	344,7	97	335,6	97
обёос	88,6	103	83,4	103
ешмээн	30,7	83	28,8	82
хара таряан	16,4	96	14,5	95
гэршүүхэ	6,4	81	6,3	80
горох	18,3	99,7	17,6	100
техническэ ургамалнууд	3,0	95	3,0	97
тэрээнһээ: саахарай свёкло (фабрична)	2,86	99	2,85	99
Хартаабха	25,2	102	9,5	102
Овощ	2,38	101	1,44	100
Тэжээлэй ургамалнууд	254,1	107	239,0	106
тэдээнһээ:				
тэжээлэй корнеплод ба малай тэжээлдэ хэрэглэгдэхэ саахарай свёкло	1,7	92	1,5	88
силостэ хэрэглэгдэхэ тарилганууд (кукуруза оруулалсан)	93,2	97	88,1	97
тэрэ тоодо: эшэ набшыень абахын тулада таригдаһан кукуруза	55,6	94	52,5	95
Тариһан ногоонууд (зелёнко оруулалсан)	159,2	113	149,4	113
тэрэ тоодо:				
олон жэлэй ногоону	[illegible]1,7	122	14,2	126

1966 онойхитой сасуулбал, бүхы түхэл янзын ажахынуудта: обёос тарилга — 2,4 мянган гектараар, хартаабха — 0,4 мянган гектараар, олон жэлэй ногоон — 2,7 мянган гектараар үргэдхэгдэһэн байна. Эдеэшэжэ үрдеэгүй орооһото ургамалнуудай тарилгые тэжээлдэ хэрэглэһэн дээрэһээ нэгэ жэлэй ногоонуудай талмай 16,1 мянган гектараар нэмэһэн байха юм.

Үнгэрэгшэ жэлдэ таряашадай хэрэглэдэг бүхы хахалагдадаг газарай 55 процентдэнь орооһото ургамалнууд, 10 процентдэнь пропашной ургамалнууд, 21 процентдэнь ногоон, (зелёнко оруулалсан), таригдаһан, 14 процентнь сэбэр паараар үлөөгдэһэн байна.

Севообородуудые бии болголго үргэлжэлүүлэгдээ. Үнгэрэгшэ жэлэй ноябриин нэгэнэй байдалаар совхоз, колхозуудай дүрбэнэй гурбан хубидань (88) 638 мянган гектар гү, али республикын бүхы колхоз, совхозуудта бии байһан хахалагдадаг газарай 72 процентые ээлһэн севооборoдууд бии болгогдоһон байгаа. 22 ажахыда 129 мянган гектар газар дээрэ севооборот хэрэглэгдэдэг болоо. Бүхы ургамалнуудай долоонойнь нэгэ хуби үнэндөө севооборэдто ороһон полинууд дээрэ таригдаһан байха юм.

Үнгэрэгшэ жэлдэ колхоз, совхозуудай бүхы тарилгын 39 процентнь паар ба намарай паар дээрэ, 5 процентнь (34 мянган гектар), үһалагдадаг газар дээрэ таригдаһан байха юм. Тэрэнэй 26 мянган гектарынь үһалагдаһан байна.

Үнгэрэгшэ жэлэй таряанай газар дээрэ 517 мянган тонно наг шэбхэ гаргагдаһан, 17,5 мянган тонно (бодото шэгнүүрээр) минеральна үтэгжүүлгэ тараагдаһан байна. Бүхы ургамалнуудай талмайн 11 процентдэ, тэрэ тоодо саахарай свёклын 86 процентдэ, овощой — 81 процентдэ, хартаабхын — 77 процентдэ, кукурузын —43 процентдэ минеральна үтэгжүүлгэ тараагдаһан байха юм.

Бүхы орооһото ургамалнуудай талмайн 81 процентнь, тэрэ тоодо шэниисын 93 процентнь, тэрэшэлэн фабрична саахарай свёклын талмайн 86 процентнь һайн сортын үрэһөөр таригдаһан байгаа. Нютаг нютагта таарyулагдаһан, түргэнөөр эдеэшэдэг сортын үрэһөөр тарилга бури ехээр хэгдэдэг боложо байнхай.

1966 онойхитой сасуулбал, тарилгын хойноһоо харууһалалга һайжараа. Колхоз, совхозуудай 73 мянган гектар тарилга дээрэ гербицидүүд сасагдаһан байха юм. Энэнь 1966 онойхидо орходоо 1,5 дахин ехэ.

Хээрын сабшалан һайжаруулга талаар үнгэрэгшэ жэлдэ совхозууд болон колхозуудта горитой хүдэлмэри хэгдээ: 5,3 мянган гектар газарай бургааһа шугы болон түгэсэгүүд сэбэрлэгдээ. газар үтэгжүүлхын тулада 378 мянган тонно наг шэбхэ гаргагдаа, 42,1 мянган гектарай хүрьһэ нюрууе һайжаруулха хүдэлмэри хэгдээ, 102 мянган гектар сабшалан уһалагдаа, 3 мянган гектар шахуу намаг хатаагдаа, 3,7 мянган гектар сабшалан ба бэлшээри һайжаруулагдаа.

Газар тарялан болбосон ёһоор эрхилэлгэ, үнгэрэгшэ жэлэй сагай уларилай муушье байхада, газар тарялангай гол продуктнуудые иимэ хэмжээтэйгээр абаха арга олгоо:

(Түгэсхэлынь 3-дахи нюурта).

А. Н. Косыгин Инди ошохоёо мордобо

МОСКВА, январиин 24. (ТАСС). СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин албанай хэрэгээр Инди орохоёо мүнөөдэр мордобо.

А. Н. Кириленко, К. Т. Мазуров, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Ю. В. Андропов, И. В. Капитонов, М. С. Соломенцев, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор, СССР-эй министрнүүд, бусад тусхай тушаалта хүнүүд Советскэ Союзай гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн Внуковска аэродром дээрэһээ А. Н. Косыгинние мордохуулаа

ДАБШЫШ УРАГШАА, ЗАЛУУ НАҺАН

ТАБИН ЖЭЛЭЙ ОИДО— ЭРХИМ БЭЛЭДХЭЛ

Ленинскэ комсомолой түүхэдэ онсо удхатай жэл — — 1968 он гараад байна. Энэ жэлэй октябриин 29-дэ Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Залуушуулай Союз 50 наһатай болохонь. Табин жэл! Комсомолой ажабайдалдахи энэ түүхэтэ һайндэрые угтахаар бэлдэжэ байһан үедэ манай Буряад ороной комсомолой организациин ээлжээтэ XXIV конференци зарлагдаад, мүнөөдэр хүдэлмэреэ эхилбэ.

Тоосоото үе соо залуу үетэнэй хэһэн хүдэлмэри ехэ, амжалташье бии. Манай республикын комсомолшуудай ажабайдалда үнгэрэгшэ 1967 он бүришье ехэ удха шанартай байгаа. Һёдондо комсомолой документ һэлгэхэ эмхидхэлэй ехэ хэмжээ ябуулга түхэреэн жэл соо үргэлжэлжэ, комсомолой хүдэлмэриие улам саашадань һайжаруулха хэрэгтэ нилээд горитой нүлөө үзүүлһэн байха юм. Тиихэдэ Агуухэ Октябриин 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн бүгэдэ ниитын мүрысөөндэ комсомол, залуушуул али зэргэ габшагайгаар, эдэбхи үүсхэлтэйгээр хабадаа, гайхалтай һайн амжалта түйлаа гээшэб.

Республикымнай хото, хүдөөгэй 64 мянган комсомолшууд залуу үетэнэй манлайда жагсажа, зориг түгэлдэрөөр урагшаа дабшан ябанал. Тиихэтээ хамта комсомолец бүхэн шахуу ниитын алибаа даабари даажа абанхай. Тэрэнээ харюусалга ехэтэйгээр дүүргэжэ байдаг. Социалис мүрысөөнэй дулаан соогуур, үнэхөөрөө ажалай баатарнууд урган гараа. Энэ ехэ хүдэлөөндэ шалгаран гараһан үйлэдбэриин 60 түрүүшүүлэй алдар нэрэ ВЛКСМ-эй обкомой бюрогой тогтоолоор республикын Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэһэн, 300 гаран комсомолшууд ВЛКСМ-эй обкомой, горком болон райкомуудай ойн баярай хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаһан байна бшуу. Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой комсомолой организаци хэтэ мүнхэдөө хадагалагдаха ВЛКСМ-эй Центральна Комитедэй Дурасхаалта тугаар шагнагдаа, Кабанскын аймагай Оймороой совхозой комсомолой организаци Ажалай алдар солын дэбтэртэ оруулагдаа бэлэй.

Залуу үетэнэй оюун бодол али зэргээр хүгжэнэ гээшэб. Техническэ ухаалан зохёолгын бүхэсоюзна конкурсдо манай республикын 3 мянга гаран залуу хүдэлмэришэд ба мэргэжэлтэд эдэбхитэйгээр хабаадалсаба. 1958 хүн 8 мянга шахуу уралан нарижуулгын дурадхалнуудые оруулһан. Тэдэнэй экономическа үрэ дүнгынь миллион хахад түхэригэй сэнтэй. Энэ талаар Улаан-Үдын «Электромашина» заводой залуу мэргэжэлтэдэй хэрэг үйлые онсо магтамаар. Хүдөөгэйшье уралан нарижуулагшад амжалтаар һайн.

КПСС-эй XXIII съездын, ВЛКСМ-эй XV съездын тогтоолнуудые бэелүүлэн, республикын комсомолой организаци хадаа залуу үетэниие соёл сурталай талаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ анхаралаа нилээд табяа. Комсомолшууд болон союзнабэшэ залуушуулай политическэ мэдэрэлые дээшэлүүлхэ элдэб түхэлэй һуралсал эмхидхэгдэнэ. 1966—1967 оной һуралсалай жэлые арар 12 мянга гаран комсомол үетэн дүүргэжэ гараа. Комсомолой һуралсалые хүтэлбэрилдэг пропагандистнуудаар дандаа дээдэ һургуулитай, гол түлэб коммунист хүнүүд хүдэлдэг юм.

Комсомолшууд хэблэл тараалгада эдэбхитэйгээр хабаадаха зуураа, өөһэдөө тэрэниие олоор абажа, шүүмжэлтайгаар уншажа, алибаа асуудалнуудые мэдэлэг байхаар бэеэ хүмүүжүүлнэ. Радио-дамжуулгын, телевидениин хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадаанал.

Ургажа ябаа эдир үетэниие хүмүүжүүлхэ хэрэг хадаа комсомолой организациин хүтэлбэрилхэ гол шухала хүдэлмэринь болоно. Социалис Эхэ орондоо, совет арадтаа үнэн сэхээр, баян дэлгэр амжалтата хэрэг үйлын түлөө омогорхол түгэс байхаар эдиршүүлые хүмүүжүүлхэ гээшэ угаа гүнзэгы удхатай зүйл шуу. Тиимэһээ залуушуулые үбгэ эсэгэнэрэй, аха нүхэдэй революционно, ажалай, дайшалхы зоригто хэрэгэй ульгэр жэшээгээр хүмүүжүүлхэ гээшэ ямар ехэ удха шанартайб. Хорёод, гушаад онуудай коммунист болон комсомолшуудай эдэбхитэй хабаадалга доро 1965 оной май һарада байгуулагдаһан революционно, дайшалхы, ажалай алдар солын республиканска клуб мүнөө 700 шахуу гэшүүдтэй болоод байна. Энэ клубай ажал ябуулга, тэрэнэй удха шанар бүгэдэндэ мэдээжэ.

Гэбэшье манай хүдэлмэридэ дутуу дунда юумэнүүд үгы гэхын аргагүй. Сэхыень хэлэхэдэ, һанаһанда хүрэжэ хүдэлдэггүй комсомолой эхин организацинууд олохон бии гэшэ. Комсомолой документ һэлгэхэ хүдэлмэриие мүнөө болотороо дүүргэжэ шадаагүй, эмхидхэлэй, хүмүүжүүлхы ажал ябуулгаяа бирагүйгөөр дүүргэдэг организацинууд манай бүхы хэрэг үйлэдэ муугаар нүлөөлдэгынь мэдээжэ. Комсомолой журам хазагайруулдаг, ниитын хүдэлмэридэ хабаададаггүй, түрүү үүрэгээ хүсэд мэдэрдэггүй гэшүүдэй бии байһые арсажа болохогүй.

Үшар тиимэһээ энэ конференци дээрэ ВЛКСМ-эй обкомой тоосоото үе соо ябуулһан хүдэлмэриин дүнгые хэлсэхэдээ, манай ажабайдалда ушардаг дутуу дундануудые ёһошолон элирхэйлхэ, саашадань усадхаха арга хэмжээ тодорхойлхо байһаниинь дамжаггүй. Район, аймаг бүхэнһөө ерэһэн делегадууд нютагайнгаа комсомолшуудай ажабайдал тухай хэлэхэ зуураа, өөрынгөө хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые усадхахаар хараалһан саашанхи зорилгонууд тухайдаа хэзээшье тогтоохо байха. Энэ мүнөө үе сагай эрилтэ ха юм даа.

Тус конференциин гол зорилгонуудай нэгэн хадаа ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойе эрхим бэлэдхэлтэйгээр, амжалта ехэтэйгээр угтаха хэрэг болоно. Энээнтэй хамта комсомол доторой хүдэлмэриие эрид һайжаруулха, комсомолой организацинуудай дайшалхы шадабариие улам дээшэлүүлхэ эрилтэ табигдана. Ойн баярай һайндэртэ бэлдэхэдээ, залуу үетэнэй, комсомолшуудай дунда социалис мүрысөөнэй долгиниие улам эршэ хүсэтэй болгожо, ажалай эрхим амжалтатайгаар угтаха ёһотой болоноб.

Энэ хэрэгтэ зорюулан, мүнөө комсомолой организацинуудта хамтын суглаан үнгэргэгдэнэ. Тэндэ «ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойе эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтая» гэһэн асуудал зүбшэн хэлсэгдэнэ. Промышленна предприяти, транспорт, барилганууд дээгүүр, колхоз, совхозуудаар, эмхи зургаануудаар залуушуулай мүрысөөн эмхидхэгдэжэ, улам хүсэ орожо байна. ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ болохын түлөө тэмсэл хаа хаанагүй дэлгэрбэ. Энэ мүрысөөн ганса үйлэдбэри дээрэ дэлгэрнэ бэшэ, мүн дунда, дээдэ, профессионально-техническа һургуулинуудай һурагшадай эдэбхи үүсхэл баталдана.

Тэсгэн ВЛКСМ-эй обкомой ээлжээтэ пленум зарлагдажа, тэндэ комсомолой 50 жэлэй ойдо бэлдэхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээ бэлэй. Тэрэ пленумдэ хабаадагшад областной комсомольско организациин энэ үедэ бэелүүлхэ хүдэлмэриие хараалһан хэмжээ ябуулгануудые баталан абаһан байна. Тэдэнэй дүүргэлтэ комсомолой организаци бүхэнэй, комсомолой гэшүүн бүхэнэй хэрэг үйлэһөө дулдыдаха бшуу. Һаяар залуу хүдэлмэришэдэй, колхознигуудай, алба хаагшадай республиканска слёдууд үнгэргэгдэхэнь. Тэндэ залуу үетэн мэргэжэл мэргэжэлээрэй өөһэдын зорилго тодорхойлхо болоно. Республиканска техническэ, уран зурааашадай бүтээлнүүдэй, залуу фотожурналистнуудай выставканууд эмхидхэгдэхэнь. Эдэ хэмжээнүүд залуу үетэнэй зохёохы мэргэжэлэй ургалтые харуулха, саашанхи ажал ябуулгаланъ туһалха ёһотой.

Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ой—бүхы залуушуулай ехэ һайндэр. Энэ һайндэрөө эрхим һайнаар угтая!

М. МАХАНОВ,
ВЛКСМ-эй обкомой нэгэдэхи секретарь

Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын комсом[...] ВЛКСМ-эй областной XXIV конференциин делег[...] нэхэлгын цехэй хүдэлмэришэн, коммунис ажалай [...]ник Галина Еременогые эльгээбэ. Галина амж[...] ажалаараа фабрика дээрээ суурхадаг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Галина Еременок.

А. ИСТОМИНОЙ ф[...]

Гэр барилгын комбинадай хүдэлмэришэн, комсо[...] гэшүүн Павел Мясниковые ажал дээрэнь танихагү[...] олдохогүй. Энэ залуу нүхэрнай халаанайнгаа тү[...] 120—130 процентээр дүүргэдэг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: комсомолой гэшүүн Павел Мясн[...]

С. ЦЫДЫПОВЭЙ ф[...]

НАЙДАМТАЙ ХАЛААН

Мүнөө манай фабрика 85 зүйлэй продукци гаргана, эндэхи конфетэ болон прянигуудые жара гаран область болон хизаарнууд абаашана.

Кондитерскэ фабрикын хүдэлмэрилэгшэдэй олонхинь залуушуул юм. Предприятиингаа коллективэй ажабайдалда комсомолой организациин дүүргэдэг үүргэ тон ехэ. Манай комсомолшууд, залуушуул шэнэ табан жэлэй түсэбые хараалагдаһан болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө оролдожо, үйлэдбэриин түрүүшүүлэй түрүү зэргэдэ ябана.

Һёдондо неделидээ хоёр үдэрэй амаралтын гуримда ороо һэмди. Залуу хүдэлмэришэдэй сүлөөтэй сагые яажа эмхидхэхэб? Энэ асуудалаар комсомолой комитет һонирхожо, фабрикын профсоюзна эмхитэй зүбшөөд, залуушуулай амаралтын тусхай түсэб табяа һэн. Тэрэ гэһээр манай комсомолшууд, залуушуул Улаан-Үдэ хотынгоо кинотеатрнуудта оло дахин ошоо, залуушуулнай Дээдэ-Онгостойн туристическэ баазада ябадаг болонхой.

Парткомойнгоо заседани дээрэ комсомолшуудай ажал хэрэг тухай асуудал хэдэн дахин хаража үзөө һэмди. Амжалтануудыень тэмдэглэхэ зуураа, дутуу дундануудыень заагаа бэлэй[...] шээлхэдэ, фабрикын ура[...]най бүлгэм тон муугаа[...] мэриллэг байгаа. Партий[...]низаци энээн тухайнь [...] зохихо туһа хүргөө [...]нөө фабрикын ура[...]ханай бүлгэм Ивалга [...] хүнлэтэй болонхой. За[...]най хүршэ колхозуудаа[...]гын туршалга-үйлэд[...] ажахын отделениинүүдээр [...] концертнүүдые табина. [...] бүлгэмдэ хабаададаг [...] хүдөө ажахын мэргэжэлт[...]нүүдые, хөөрөөнүүдые [...]

Фабрикынгаа коллектив[...]лай түйлалтада мачай [...]лай оруулһан хубита е[...] дээрэ тэмдэглээ һэмди. [...]хэдэ, манай залуу нүха[...] нарижуулха хүдэлмэриш[...]тэйгээр хабаадана. Ур[...] рандаш-карамелиин це[...]хы ажалынь гараар хэг[...] Мүнөө залуу нүхэдэй [...] энэ хүшэр хүндэ хүдэл[...] һожоруулагдаа гэбэл, [...]лай уралан нарижуулгы[...] хэглэһэн дурадхал Росс[...]рациин эдээ хоолой пре[...]ностиин предприятинууд[...] үргэнөөр нэбтэрүүлэгдээ.

Фабрикын бүхы ажа[...] комсомолшууд, залуушу[...]хитэйгээр хабаадалсана. [...] найдамтай халаантай [...] гэжэ хэлэхэ бүхы эрхэт[...]най партийна организаци[...]дамтай халаан — комсо[...]

И. ОВЧИННИК[...]
Ивалгын конфетно-кара[...] фабрикын пар[...] секр[...]

ТАНИЛСАГТЫ, Василий СТРИЖНЕВ

— Танилсагты, Василий Стрижнев — манай түрүү комбайнернуудай нэгэн,—гэжэ колхозой комсомолой организациин секретарь Людмила Пищухина хэлэбэ.

Томо бэетэй, залуу хүбүүн гараа һарбайгаад:

— Стрижнев.—гэбэ.

Би юундэшьеб Стрижневые наһатай болоһон хүн гэжэ һанажа ябааб. Табан жэл соо механизатор ябаһан, аймагай механизаторнуудай социалис мүрысөөндэ илажа, түрүү һуури эзэлһэн...

— Василий ВЛКСМ-эй Центральна Комитедтэ болоһон залуу механизаторнуудай уулзалгаһаа үсэгэлдэр ерээ,—гэжэ маанадта комсомолой райкомой секретарь Владимир Галиев хэлээ һэн.

Манай «Победа» колхоздо ерэхэдэ, боро хараан болоожо байба. Тэд үдэрэй дүүрэнтээшье һаа, механизатор гэртээ байбагүй. Василиие бэдэржэ колхозой конторадо ошоходомнай:

— Мастерскойдо байгаа ёһотой. Үгы һаань һаалиин фермэдэ хүрөөрэйгты. Тэндэ үһалууриин механизированнэ түхеэрэлгэ табигдажа байгаа юм. Тэндэ байха,—гэжэ правлениинхид хэлэбэ.

Үнэхөөрөөшье Василий Стрижнев фермэ дээрэ байгаа һэн.

Василий Александрович Стрижнев — залуу Василиин эсэгэ, дайнда танкист ябаһан хүн. 1945 оной август һарада гэртээ бусажа, хуушарһан «Сталинец» комбайнда һууһан байгаа. Нэгэшье үдэр амархам гэжэ һуугаагүй. Түрүүшынгээ үдэр комбайнай штурвалда һууходаа заахан хүбүүгээ хажуудаа абаһан юм.

— Эрид тиихэдэл комбайнер болоһон хүм,—гээд залуу Стрижнев хүхилэг.

1954 он. Нэгэтэ Василий гэртээ оройхон ерэбэ.

— Мүнөө болотороо хаана ябанаш,—гэжэ Екатерина Васильевна, эхэнь сухалдаба.

— Эсэгэдээ туһалалсааб...

Тэрэ үдэшэндөө Василий түрэлхидтөө хандаба:

— Механизаторнуудай курсада ошохыемни зүбшөөгыт...

Ингэжэ арбан дүрбэтэй хүбүүн Загарайн аймагай Хүрбын МТС-эй дэргэдэ механизаторнуудай курсада ошобо. Найман үхибүүдэй эгээл ахань халаа эдир залуу наһанһаа ажалай замда орожо, гэр бүлэдөө, түрэлхидтөө туһалжа эхилээ юм.

Тэрэ сагһаа хойшо Василий Стрижнев түрэл колхоздоо механизатораар ажаллана. Зундаа тракторта һуужа, ниитын малда тэжээл бэлдэлсэдэг, намарай ерэхэдэ комбайнда һуудаг.

— 1966 ондо эрхим механизаторнуудаймнай нэгэн — Василий Стрижнев 3270 центнер тарня сохёо юм,—гэжэ «Победа» колхозой түрүүлэгшэ Виктор Владимирович Смолин хэлэнэ.— Үнгэрэгшэ жэлдэ тэрэнэй агрегат 4236 центнер тарня сохижо. колхоздоо тушаагаа.

1962 ондо Стрижневэй ажабайдалда ехэ хубилалта болоо юм: Василий комсомолой гэшүүндэ абтаа, үе наһанайнгаа хани нүхэртэй болоо. Валентина хоёр жэл соо залуу комбайнерай штурвальщик ябаһан байгаа.

— Эхэмнай, Екатерина Васильевна намдаа туһалагша һэн, баһал штурвалда һуугша бэлэй. Бултадаа механизаторнуудбди.—гэжэ Василий Александрович Стрижнев хүхюутэйгээр хэлэхэ юм.

Василий Стрижнев хэдышье сүлөөгүй байхадаа—тарня хураалгыншье үедэ комсомолойнгоо ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадана.

— Василий комсомолой организациин даабаряар колхоз дотороо Совет засагай табин жэлэй түүхэтэ ойдо зорюулагдаһан социалис мүрысөө эмхидхэһэн юм.—гэжэ Людмила Пищухина хэлэнэ.—Энэ мүрысөөндөө колхозой залуу механизаторнуудые илажа, республика дотороо түрүүшүүлэй зэргэдэ гараа юм. Ингэжэ Василий Стрижнев ВЛКСМ-эй Центральна Комитедэй дурасхаалта «Алтан хоолос» гэһэн тэмдэгтэ хүртэжэ, түрэл ороной[...] механизаторнуудай —[...] шүүлэй уулзалгада [...] золдо хүртөө.

...Энэ уулзалгые [...] Стрижнев хэтэдээ м[...] Съездүүдэй ордон... [...] Ильич Ленинэй Мавзол[...]лай ажахын түйлалтану[...] тавкэ... уулзалганууд, [...] чууд...

— Би суута трактор[...] Дьяков тухай ульгэр [...] һэм. Тэд энэ хүнтэй [...] танилсахаб гэжэ үе за[...] һанаагүйб. Харин Съ[...] ордон соо Петр Дьяковой[...]лэхые шагнааб, хожом [...]дүтэ танилсажа, хөө[...] гэжэ Василий омогорхо[...]

ВЛКСМ-эй Централь[...]дэй уряалаар Москвада [...] Петр Дьяков бэшэ, му[...] ноймнай хуушанай сута[...]заторнууд ерэһэн байга[...]

Василий гэртээ буса[...] нүхэдөөрөө—колхозой за[...]тай хөөрэлдөөнүүдые [...] хараһан, үзэһэн тухайг[...]молой районно конферен[...] дэлгэрэнгыгээр хэлэжэ [...]

Аймагай комсомолшуу[...]лий Стрижневые комсо[...]ластной конференциин [...]даар һунгаа юм.

— Танилсагты, Стрижнев...

И. ОЛ[...]
Бэшүүрэй аймаг.

ТОО, БАРИМТАНУУД

Үнгэрэгшэ жэлдэ Бэшүүрэй аймагай хоёр мянга гаран комсомолшууд ниитынгээ малда 102 мянган тонно үбһэ бэлдэээ. Комсомол-залуушуулай 63 агрегат таба мянган гектарай тарня баал болгон сабшаа, 9500 гектарай тарня хуряагаа.

* * *

Комсомолой обкомой бюрогой шиидхэбэреэр республикын Хүндэлэлэй самбарта 60 түрүү хүбүүд, басагадай нэрэ бэшэгдээ.

* * *

ЛВРЗ-гэй комсомолой организацида ВЛКСМ-эй ЦК-гай дурасхаалта Улаан туг барюулагдаа.

Электро-гагнууршан Лидия Акимовна Кострикова коммунис ажалай ударник юм. Нүхэр Кострикова—Улаан-Үдын Кировэй нэрэмжэтэ түмэр зүйлнүүдые бүтээдэг заводой түрүү хүдэлмэришэдэй нэгэн. Халаанайнгаа даабари 110 процент хүрэтэр дүүргэжэл байдаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Л. А. Кострикова.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

ЗОРИГЖОНХОЙ

Үнгэрһэн жэлдэ Мухар-Шэбэрэй аймагай олонхи хонишод амжалтатайгаар хүдэлжэ гараа. Колхоз, совхозуудай хонишодой 11 бригада зуун хонин бүриһөө зуу гаран хурьга түлжүүлжэ шадаба.

Ойн баярай жэлдэ аймагай чемпион боложо гараһан «Эрдэм» совхозой суута хонишон Дашацырен Доржиевай бригада отарынгаа 475 эхэ хониһоо 523 хурьга томо болгожо тушааһан гэхэ гү, али 100 хонин бүриһөө 110 хурьга түлжүүлээ. Энэ бригадынхид хонин бүриһөө 3.1 килограмм нооһо хайшалаа.

«Родина» колхозой хонишон М. Голендухинагай бригадынхид 601 хониһоо 621 хурьга абажа томо болгоо, нооһо хайшалха түсэбөө үлүүлээ.

Эдэ түрүү хонишодой дүй дуршалые бүгэдын шадабари болгохо тушаа һаяхан аймагай хонишодой зүблөөн дээрэ хэлсэгдээ. Тэндэ Дашацырен Доржиев өөрынгөө хүдэлмэриин онол арганууд тухай тоттожо хөөрөө.

— Жэлэй дүрбэн сагта бидэ дүрбэн хүн хонидоо харууһалжа гаранабди. Түл абалгын үедэ шахардуушаг болодог, теэд бүлтэ дуршалтай хүнүүд хадаа эрга хүргыень олгошобди,—гээд тэрэ хэлэбэ.

Энэ хонишон түл абалгадаа һайнаар бэлдэдэг. Бүри зун байхаһаа эхэ хонидоо бэлшээн таргалуулжа абадаг. Намартаа хонид тарнялан дээгүүр бэлшээн таргалуулагдана.

Хонишод өөһэдынгөө хүсөөр жэл бүри һүрэгтөө бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ абана. Хонидойнгоо хээлитэй болохолоор лэ һайнаар эдеэлүүлжэ захалдаг заншалтай.

Һайн харууһалга, эдеэлүүлгэдэ байһан хонидынь жэлэй дүрбэн сагта тобир тарган байжа, һүүлэй жэлнүүдтэ отарынхид хонин бүриһөө хурьга түлжүүлжэ шадана.

Тиигэбэшье аймагай хонишодой хүдэлмэридэ хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд, дутагдалнууд үшөөл олон. Үнгэрһэн жэлдэ бүхы аргаһан хурьгадай 10 процентнь гарзада ороо. Аймагай «Путь Ленина», «Загански», «Коммунизм», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд зуун хонин бүриһөө оройдоо 57—69 хурьгадые томо болгоһон байха юм.

Энэ юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, зарим колхозой хонишод дааһан хэрэгтээ харюусалгагүйгөөр хандана. Жэшээнь, «Загански» колхозой отара бүхэндэ 4—5 хонишод бии тоотой аад, түл абалгын харюусалгатай сагта олонхи хонишодынь отараяа орхёод, гэртээ харишадаг муу заншалтай. Отарадаа үлэһэн 1—2 хонишодынь хурьга, хонидоо саг соонь эдеэлүүлжэ, үһалжа шаданагүй, малаа тураадаг, үхүүлдэг.

Аймагай олонхи ажахынуудта хонидые искусственна аргаар үрэжүүлхэ хүдэлмэри[...]гүйгөөр эмхидхэгдэнэ. [...] жэлдэ бүхы хонидойн[...] процент искусственна[...]жүүлэгдээ һэн. Бэша[...] шанар муутай хүсаһу[...]лигэһэн байна.

Мүн түл түрэсын [...]даг, ухэл гарзада оро[...]гэ шалтагаан юун бэ[...] хонидынь зундаа, на[...]са бэлшээгдэнэгүй, х[...]нагүй. Хээлитэй хони[...] жэлгын эхилхэһээ хо[...] харууһалагдана. эд[...] гэшэ

Эдэ бүхы дутагдал[...] боломжонууд тухай хо[...] гэжэлтэ тодорхойгоо[...]жэ, энэ жэлдэ алдуу[...] түрүү хонишодой [...] ажаллаха гэжэ хэтэ[...]

В. С[...]

...УРЯАД ОРОНОЙ ХҮГЖЭЛТЫН ДОРЮУН АЛХАМУУД

...967 ондо гүрэнэй арадай ажахын түсэбые дүүргэлтын дүнгүүд тухай

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюуртa)

	Бүхы түхэлэй ажахынуудта: 1967 ондо хуряан абтаа (мянган тонноор)	Жэлэй турша соо дунда зэргээр суглуулагдаһаниинь: 1961—1965 онуудайхитай 1967 онойхиие сасуулһан процентээр	Жэлэй турша соо дунда зэргээр суглуулагдаһаниинь: 1966 онойхитой 1967 онойхиие сасуулһан процентээр	Тэрэ тоодо совхозууд (мал шахадагшень оруулангүй) ба колхозуудта: 1967 ондо хуряагдаһан абтаа (мянган тонноор)	Жэлэй турша соо дунда зэргээр суглуулагдаһаниинь: 1961—1965 онуудайхитай 1967 онойхиие сасуулһан процентээр	Жэлэй турша соо дунда зэргээр суглуулагдаһаниинь: 1966 онойхитой 1967 онойхиие сасуулһан процентээр
...то ургамалнууд ...ыдее	521,6	125	89	500,9	123	88
...рэ тоодо: ...э	402,0	137	92	389,4	136	91
	80,6	161	84	75,8	159	84
	14,5	33	56	13,0	30	53
...ряан	11,0	65	92	9,6	59	92
...хэ	1,5	94	42	1,5	94	43
	12,0	103	91	11,6	103	91
...й свёкло ...на)	22,6	152	116	22,6	153	116
...лха	243,0	164	131	53,7	149	147
	32,6	95	100,9	15,4	101	120
...эй корнеплодууд ...алдэ хэрэглэгдэ- ...арай свёкло	14,1	126	117	11,6	125	112
... хэрэглэгдэхэ ...гоон (кукуруза ...сан)	751,6	91	96	710,7	89	95
...одо кукуруза	478,0	87	93	453,4	86	93
...л ногоонуудай ...ын сабшалан- ...эн*)	476,3	114	96	334,9	107	96
...одо хээрын ...гуудай үбһэн	333,6	108	93	208,1	95	92

...еспубликын газаа тээ бэлэдхэгдэһые оруулалсангүй.

...саахарай свёкло, хар- ...жээлэй корнеплод, үбһэ ...жэлдэ бүхы дээрэнь ...балга 1961—1965 онуу- ...эзргын хэмжээнһээ ...байна. 1966 онойхидо ...республика дотор 3,2 ...ноор ехэ саахарай свёк- ...ган тонноор ехэ хар- ...мянган тонноор ехэ ...мянган тонноор ехэ тэ- ...рнеплод, 4 мянган тон- ...аримал ногооной үбһэн ...йна.

...ика дотор ороохо тарня ...рэнь хуряажа абалга ...ргамалай тарилгын хо- ...тэжээлдэ хэрэглэгдэһэн ...1966 онойхидо орходоо 65 мянган тонноор бага байгаа. 1966 ондо гектар бүриһөө 11,3 центнер орооһон абтаһан байгаа һаа, үнгэрэгшэ жэлдэ 10,3 центнер хуряагдаһан байха юм. Кабанскын, Прибайкалиин, Бэшүүрэй, Түнхэнэй, Мухар-Шэбэрэй ба Хяагтын аймагуудай ажахынууд ороохо тарня эгээн лэ һайнаар ургуулаа. Ороохо тарня бүхы дээрэнь хуряажа абаха түсэбые колхоз, совхозууд 96 процент, тэрэ тоодо шэниисээр 106 процент дүүргэв.

Үйлэдбэриин урган нэмэлгэ таряан ажалай бүхы продуктнуудые гүрэндэ худалдаха түсэбүүдые горитойгоор үлүүлэн дүүргэхэ арга олгоо.

	Бүхы түхэлэй ажахынуудһаа таряан ажалай гол продуктнуудые худалдан абалга (мянган тонноор): 1966 он	Бүхы түхэлэй ажахынуудһаа таряан ажалай гол продуктнуудые худалдан абалга (мянган тонноор): 1967 он	1967 ондо процентээр: 1966 онойхитой сасуулхада	1967 ондо процентээр: Жэлэй түсэбтэй сасуулхада
...о тараан	128,7	135,9	106	151
...рай свёкл ...бричнa)	19,0	22,0	116	110
...абха	16,7	25,9	155	139
	10,0	13,7	137	105

... хараалагдаһанда ор- ...мянган тонноор, уйл- ...лайхиһаа 25,9 мянган ...хэ ороохо тараян гүрэн- ...лагдаа. Ороохо гаря ...ргуулһан совхозууд ба ...түсэбһөө гадуур 53,7 ...нно ороохо таря дээ- ...һэн сэнгээр худалда- ... Түсэбһөө гадуур 2 ...онно саахарай свёкло ...), 5,9 мянган тонно ... 0,7 мянган тонно овощ ...ушаагдаһан ба худал- ...байха юм. Саахарай ...ртаабха ба овощ үнгэ- ...дэ худалдалгын хэм- ...тээхи бүхы жэлнүүдэй- ...байгаа.

...уд ба колхозуудта ерэхэ ...рилгын бэлэдхэл хэгдэ- ...рай ургамалнуудые та- ...ада 152 мянган гектар ...р, 146 мянган гектар ...аар хахалагдаа; хабарай ...ба ороохото-бобово урга- ... 128,9 мянган тонно ...ртаабхын 12,9 мянган ...һэн хаагдаа; хүдөө ажахын техникэ заһабарилагдана, хабарай хүдэлмэридэ бэлдэгдэнэ; полинууд дээрэ наг шэбхэ гаргагдана. Нёдондонойхидо орходоо 7 процентээр ехэ паар, 3 процентээр ехэ намарай паар, 11 процентээр ехэ хартааБхын үрэһэн мүнөө бии. 1967 оной IV кварталай түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо олон плуг, культиватор, тракторна сеялкэ, ашаачай автомобиль заһабарилагдаа. Гэбэшье паар ба намарай паар хахалха талаар абаһан түсэбүүдээ нилээд дутуугаар дүүргэһэн совхоз, колхозууд бии, тэдэ үрэһэ хүрэнгээ нилээд дутуугаар хаагхай; бии байһан үрэһэ хүрэнгээ сэбэрлэжэ, тарилгын шанарта хүргэнэгүй; хүдөө ажахын техникэ заһабарилха, полинууд дээрэ наг шэбхэ гаргаха түсэбүүдээ хашалтагүйгөөр дүүргэдэг ажахынуудшье бии.

1966—1967 онуудай үбэлжэлгын үедэ адуу мал үбһэ тэжээлээр бүрин һайнаар хангагдаһан байгаа. Энэ хадаа мал ажалай саашанхи хүгжэлтэдэ һайн нүлөө үзүүлээ. Малай тоо олон болоо, ашаг шэмэнь дээшэлжэ, мал ажалай продуктнууд бүри элбэгээр абтаа.

... ба шубуунай тоо эдышэнээн болоо:

	Жэлэй эсэстэ малай тоо мянган толгойгоор: 1966 он	Жэлэй эсэстэ малай тоо мянган толгойгоор: 1967 он	1966 онойхиие 1967 онойхитой сасуулһан процентээр
...хы түхэлэй ажахынууд			
...тэ бодо мал	448,6	464,1	103
...рэ тоодо үнеэд	165,9	169,6	102
... ба ямаан	1579,5	1681,6	106
...й	200,0	182,5	91
...у морин	56,9	58,5	103
...уун (бүхы түрэлэй ба наһанай)	1447,8	1493,9	103
...хозууд ба совхозууд			
...тэ бодо мал	290,5	302,5	104
...рэ тоодо үнеэд	99,3	101,9	103
...д	1438,3	1529,9	106
...й	111,5	105,8	95
... морин	51,0	52,8	103
	3,9	4,1	104
...уун (бүхы түрэлэй ба наһанай)	405,3	438,4	108

...шэ жэлдэ бүхы түхэлэй ...удта эбэртэ бодо малай ... мянган толгойгоор, тэрэ ...дэй 3,7 мянган толгой- ...ной—102,1 мянган тол- ... адуунай — 1,6 мянган ...р, шубуунай—46,1 мян- ...гоор олон болоо. Гахайн ... мянган толгойгоор үсөөр- ...а.

..., колхозуудай ниитын ...ю нэмээ: эбэртэ бодо мал ...ган толгойгоор, тэрэ ...эд — 2,6 мянган тол- ... хонин — 91,6 мянган ...р, адуун — 1,8 мянган толгойгоор, оро — 0,2 мянган толгойгоор, шубуун — 33,1 мянган толгойгоор олон болоо.

Гахайн тоо 5,7 мянган толгойгоор хороо. 1967 ондо ниитын малай тооe (гахайгүйгөөр) олон болгохо талаар баталан абаһан түсэбые бүхы дээрээ совхоз, колхозууд дүүргэһэн байна. Үнеэ, гахай ба шубуу үдхэхэ түсэб 5-7 процентээр дутуу дүүргэгдээ.

Совхозууд ба колхозуудта (амидын шэгнүүрээр) жэлэй эхиндэ байһан нэгэ толгой малые хараада абабал, 1966 онойхидо орходоо 8 процентээр олон гахай, 4 процентээр олон хони ба шубуун үсхэбэрилэгдөө. Гүрэндэ үүсэлхын тула тушаагдадаг малай дунда зэргын шэгнүүр, тамир шадалынь нэгэ толгой малда абажа үзэбэл дээшэлһэн байна:

	Худалдагдаһан (тушаагдаһан) нэгэ толгой малай дунда зэргын шэгнүүр—килограммаар: 1966 он	Худалдагдаһан (тушаагдаһан) нэгэ толгой малай дунда зэргын шэгнүүр—килограммаар: 1967 он	1966 онойхитой 1967 онойхиие сасуулһан процентээр	Бүхы дээрээ худалдагдаһан (тушаагдаһан) малай тарган ба тарганшагуудайнь удельнэ хэмжээн—процентээр: 1966 он	Бүхы дээрээ худалдагдаһан (тушаагдаһан) малай тарган ба тарганшагуудайнь удельнэ хэмжээн—процентээр: 1967 он
Эбэртэ бодо мал	268	276	103	76	80
Гахай	65	75	115	82*)	90*)

*) тарган ба мяханай

Совхозууд ба колхозуудта жэлэй турша соо нэгэ үнеэнһээ дунда зэргээр 1479 килограмм гү, али 1966 онойхидо орходоо 139 килограммаар ехэ һүн һаагдаа.

Үндэгэлдэг нэгэ тахяаһаа дунда зэргээр 100 үндэгэн абтаа. 1966 ондо 93 үндэгэн абтаһан байгаа бшуу.

Жэлэй эхиндэ бии байһан хонин бүхэнһөө 2,77 килограмм нооһон хайшалагдаа, 1966 ондо 2,64 килограмм нооһон хайшалагдаһан юм.

Мал ажалай продуктнууд эдышэнээн хэмжээтэйгээр абтаа:

	1961—1965 онууд [жэлэй дунда зэргын хэмжээн]	1966 он	1967 он [даб дээрэхи мэдээгээр]	1967 он процентээр: 1961—1965 онуудай үйлэдбэриин жэлэй дунда зэргын хэмжээнтэй сасуулхада	1967 он процентээр: 1966 онойхитой сасуулхада
Бүхы түхэлэй ажахынуудта					
Мяхан (үүсэлэгдэһэн) — мянган тонноор	38,2	43,3	48,9	128	113
Һүн — мянган тонноор	175,2	203,6	224,4	128	110
Үндэгэн — миллионоор	107,2	124,5	125,0	117	100,4
Нооһон (бодото шэгнүүрээр) — тонноор	3922	4147	4502	115	109
Совхозууд ба колхозуудта					
Мяхан (үүсэлэгдэһэн) — мянган тонноор	22,3	23,0	25,1	113	109
Һүн — мянган тонноор	102,5	122,6	136,9	134	112
Үндэгэн — миллионоор	15,8	25,1	28,4	180	113
Нооһон (бодото шэгнүүрээр) — тонноор	3624	3651	3986	110	109

1966 онойхитой сасуулбал, республика дотор 5,6 мянган тонноор ехэ мяхан абтаа, 20,8 мянган тонноор ехэ һүн һаагдаа, 355 тонноор ехэ нооһон хайшалагдаа.

1967 ондо совхозууд ба колхозуудта урдахи жэлэйхидэ орходоо 2,1 мянган тонноор ехэ мяхан абтаа, 14,3 мянган тонноор ехэ һүн һаагдаа, 3,3 миллионоор олон үндэгэн абтаа, 335 тонноор ехэ нооһон хайшалагдаа.

Һү һаалгаар, нооһо хайшалалгаар 1967 онойнгоо түсэбые совхоз, колхозууд дүүргэһэн байна. Мяха ба тахяагай үндэгэ абаха түсэб 10 процент дутуугаар дүүргэгдээ. Загарайн, Бэшүүрэй, Хяагтын, Баргажанай, Зэдын аймагуудай ажахынууд мал ажалай бүхы гү, али зарим продуктнуудые абаха түсэбөө горитойшогоор дутуу дүүргээ.

1967 ондо бүхы түхэлэй ажахынуудта эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 18,8 центнер годод мяхан, 86 центнер һүн, 173 килограмм нооһон; хахалагдадаг газарай 100 гектар бүридэ 23 центнер гахайн мяхан; ороохото ургамалай тарилгын 100 гектар бүридэ 24 мянган үндэгэн абтаһан байна.

Мал ажалай продуктнуудай элбэгжэлгэ эдэ продуктнуудые гүрэндэ худалдаха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхэ арга олгоо.

	Худалдан абтаа: 1966 он	Худалдан абтаа: 1967 он	1967 он процентээр: 1966 онойхитой сасуулхада	1967 он процентээр: Жэлэй түсэбтэй сасуулхада
Бүхы түхэлэй ажахынуудта				
Мал ба шубуун (амидын шэгнүүрээр) мянган тонноор	[illegible]1,1	[illegible]0,0	113	115
Һүн — мянган тонноор	106,8	118,5	111	108
Үндэгэн — миллионоор	24,8	28,4	114	123
Нооһон (зачётно шэгнүүрээр) — тонноор	4880	5310	109	113
Совхозууд ба колхозуудта				
Мал ба шубуун (амидын шэгнүүрээр) — мянган тонноор	36,9	40,1	109	100,7
Һүн — мянган тонноор	102,7	113,9	111	108
Үндэгэн — миллионоор	20,9	25,5	120	120
Нооһон (зачётно шэгнүүрээр) — тонноор	4436	4839	109	110

Түсэбһөө гадуур амидын шэгнүүрээр 5,9 мянган тонно мал ба шубуун, 8,5 мянган тонно һүн, 5,4 миллион үндэгэн, 610 тонно нооһон худалдажа абтаа. Мал ажалай бүхы продуктнуудые үнгэрэгшэ жэлдэ худалдалгын хэмжээн урда тээхи бүхы жэлнүүдэйхидэ орходоо ёхэ байгаа.

Баунтын, Захааминай, Кабанскын, Хэжэнгын, Мухар-Шэбэрэй, Прибайкалиин, Сэлэнгын, Түнхэнэй, Улаан-Үдын аймагуудай ажахынууд мал ажалай продуктнуудые абаха ба гүрэндэ худалдаха (тушааха) түсэбүүдээ эгээн лэ амжалтатайгаар дүүргэһэн байна.

Тиихэтэй хамта 1967 оной түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо 1,4 мянган тонноор үсөөн мал ба шубуу 26 колхоз, совхоз, 1,7 мянган тонноор бага һү 25 ажахы, 0,7 миллионоор үсөөн үндэгэ 9 ажахы, 73 тонноор бага нооһо 16 совхоз, колхозууд гүрэндэ худалдаһан (тушааһан) байна бшуу.

Таряанай ургаса хэдэ хэдэн ажахынуудта мүнөөдөө үшөөл доогуур байһаар: научна талаараа үндэһэлэн баримталагдаһан севооборотуудые хэрэглэхэ хүдэлмэри удаанаар хэгдэнэ; уһалагдадаг ба намагынь хатаагдаһан газар, үтэгжүүлгэ, техникэ хүсэд бэшээр, үрэ багатайгаар хэрэглэгдэнэ. Тэжээл элбэгээр абаха үндэһэ һуури байгуулха хүдэлмэри һулаар хэгдэнэ, эхэ малнууд үшөөл олоор һубайрна, мал ехээр гарзална.

Хэдэ хэдэн совхоз ба колхозуудта хүдөө ажахын продуктнуудай өөрынь үнэ дээгүүр байһаар, тэдэнэй үйлэдбэри ашат багатайгаар эрхилэгдэнэ; зарим совхозууд олзо оруулха түсэбөө дүүргээгүй, харин гарзатаһан байна.

Хүдөө ажахын материальна-техническэ бааза улам бэхижээ, хүдөө ажахын үйлэдбэри улам үргэнөөр оньһожоруулагдаа.

Үнгэрэгшэ жэлдэ хүдөө ажахыдахи капитальна барилгада гүрэнэй ба колхозуудай зүгһөө 47 миллион түхэриг һомологдоо. Энэнь 1966 онойхидо орходоо 12 процентээр ехэ юм.

37 мянган тонно багтаасатай таряанай шэнэ складууд, 94 мянган малай, тэрэ тоодо 19 мянган толгой эбэртэ бодо малай байха байра баригдаа, 2 мянга гаран гектар намагтай газар хатаагдаа, 1 мянган шахуу гектар талмайтай газар уһалагдаһан, 24 мянган гектар газар уһажуулагдаһан байна.

1967 ондо (даб дээрэхи мэдээгээр) совхоз, колхозууд 985 трактор, 339 ашаанай ба тусхай автомобиль, 292 таряа хуряадаг комбайн, силосэй ногоо хуряадаг 40 комбайн, 124 рядовой жатка; нилээд олон навесной ба тракторнуудта шагтагалагдадаг машинануудые: 750 плуг, 818 сеялкэ болон бусад олон машина түхеэрэлгэнүүдые абаһан байна.

26 мянган тонно гү, али 1966 онойхидо орходоо 18 процентээр ехэ минеральна үтэгжүүлгэ абтаа.

Үнгэрэгшэ жэлдэ совхоз, колхозуудта 16 мянган толгой эбэртэ бодо малай, 12 мянган толгой гахайн, 18 толгой шубуунай байрануудые уһаар хангалга оньһожоруулагдаа. 10 мянган толгой эбэртэ бодо малда, 13 мянган толгой гахайда тэжээл оньһон аргаар үгэхэ: 8 мянган толгой эбэртэ бодо малай, 15 мянган толгой гахайн байрын шабааһа шэбхэ оньһон аргаар гаргаха түхеэрэлгэнүүд ашаглалгада үгтөө. 2 мянган үнеэ оньһон аргаар һааха машинанууд тодхогдоһон байна. Гэбэшье, хэдэ хэдэн совхоз, колхозуудта бии байһан техникэнь хангалтагүйгөөр хэрэглэгдэнэ. Хүдөө ажахын үйлэдбэриие оньһожоруулха ба электрижүүлхэ хүдэлмэри дутамагаар хэгдэнэ, эдэ хүдэлмэри бэелүүлхэ түсэбүүд дутуугаар дүүргэгдэнэ. Совхозууд ба колхозуудта жэлэй турша соо хүдэлһэн тракторнуудай тоогой дунда зэргээр 7 процентээр нэмээд байхада, бүхы тракторна хүдэлмэриин хэмжээн (условно хахалагада оруулхада) 4128 мянган гектар боложо, 1966 онойхитой сасуулбал, оройдоол 4 процентээр нэмээ, 15 хүсэтэй нэгэ условно тракторай дунда зэргын бүтээсэ зарим тэды хорожо, 370 гектар болоһон байха юм. Үнеэ һаалгын 79 машина бии, тэдэнэй оройдоол 13-ниинь мүнөө хүдэлнэ.

Үнгэрэгшэ жэлдэ совхоз, колхозуудта ажалай эмхидхэлгэ ба түлөөһые гуримшуулха, ниитын үйлэдбэриие дэбжээлгэдэ, гаргаша бага болголгодо, продукциин өөрын үные хямдаруулгада хүдөөгэй ажалшадай материальна урмашал дээшэлүүлхэ талаар хэмжээнүүд саашадаа абтаһан байна.

III. ТРАНСПОРТ

Зүүн Сибириин түмэр замай Улаан-Үдын отделени ашаа зөөхэ жэлэйнгээ түсэбые 103 процент дүүргээ. Ашаа зөөлгын хэмжээн 1966 онойхидо орходоо 10 процентээр дээшэлээ.

Модон ашаануудые зөөхэ түсэб 3 процентээр, минерально-барилгын материалнуудые зөөлгэ 2 процентээр, таряа талха зөөлгэ 17 процентээр үлүүлэн дүүргэгдээ.

РСФСР-эй Автомобильна транспортын болон шоссейнэ харгынуудай министерствын харьяата Буряадай транспортна управлени юрэнхы хэрэглэмжын ашаа автомобильна транспортаар зөөхэ түсэбөө дүүргээгүй, хүн зониие зөөхэ түсэбөө 101 процент, ашаа шэрэлгын түсэбые 100,2 процентээр гүйсүүлээ.

Улаан-Үдэ хотын городской трамвай 1967 оной туршада 28877 мянган хүн зониие түлбэритэйгөөр зөөжэ, түсэбөө 105 процент дүүргээ. Энэнь 1966 онойхидо орходоо 6 процентээр ехэ.

IV. КАПИТАЛЬНА БАРИЛГА

1967 оной туршада республика дотор гүрэнэй түсэбэй ёһоор, 76.1 миллион түхэригэй гол фонд ашаглалгада оруулагдаа гэхэ гү, али түсэб 93 процентээр дүүргэгдээ. Тиихэдээ 1966 онойхидо орходоо 6,9 миллион түхэригэй гү, али 8 процентээр бага хэмжээнэй гол фонднууд ашаглалгада үгтөө.

Үйлэдбэриин объектнүүд дээрэ хаража үзэхэдэ, 48.8 миллион түхэригэй гол фонд ашаглалгада оруулагдаа гэхэ гү, али энэ талаар жэлэй түсэб 88 процентээр гүйсүүлэгдээ. Тиихэдээ 1966 онойхидо орходоо 5 миллион түхэригэй гэхэ гү, али 9 процентээр бага фонднууд ашаглагдажа эхилээ.

Шэнэ барилга эрхилһэнэй, хүдэлжэ байгаа предприятинуудые үргэдхэһэнэй ба шэнэдхэн хубилгаһанай аша туһаар үйлэдбэриин иимэ хүсэнүүд 1967 оной турша дотор ашаглагдажа захалаа гэбэл: 35 болон дээшэ киловатт электро-дамжуулгын 255 километр утатай лини; 143,66 мянган квч хүсэнэй трансформаторна подстанцинууд «Бурятэнерго» управленеэр баригдаа: 437 мянган кубометр хэмжээнэй ой модо шэрэхэ үйлэдбэриин хүсэнүүд—«Забайкаллес» комбинадаар; 100 тоннын холодильник—хүдэлмэришэдые хангаха управленеэр; 70 мянган дүрбэлжэн метрэй хэмжээндэ сталинидэй цех—шэлэй механизированнэ заводоор бүтээгдэһэн; уһалалгын болон уһанай ажахын министерствээр 700 га газар уһалагдаһан, 2250 га хатаагдаһан, 23,5 га уһажуулагдаһан, 970 га дээрэхи уһалууриин түхеэрэлгэнүүд шэнэдхэн хубилгагдаһан, «Россельхозтехникэ» гэжэ нэгэдэлээр 1500 условно заһабарилгын хэмжээтэйгээр заһабарилгын заводууд шэнэдхэн хубилгагдаа. БурАССР-эй Эдеэ хоолой промышленностиин министерствээр, Селенгинск һууриндa сүүдхэ соогоо 30 тонно гаргаха хилээмэнэй завод; худалдаа наймаанай министерствээр—хүдэлмэришэнэй 100 һууритай наймаанай байшан; хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха министерствээр — 600 мянган түхэригэй продукци гаргаха, ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха дүрбэн комбинат ашаглалгада оруулагдаа. Хилээмэнэй продуктнуудай болон холимол тэжээлэй управленеэр — 25,6 мянган тонно хадагалха, ороохо таряанай оньһожоруулагдамал складууд, 50 мянган дүрбэлжэн метрэй талмай дээрэ асфальт дэбдигдэһэн: Улаан-Үдын нефтебазаар—4000 кубометрэй ехэ амһарта резервуарнууд, сүүдхэ соогоо 500 машина хангаха автозаправочна станци ашаглалгада оруулагдаа.

Хүдөө ажахын министерствээр юун бүтээгдээб гэбэл: 5500 толгой—эбэртэ бодо малай байранууд, 7780 толгой гахайн, 28,8 мянган толгой хониной байра, 32 мянган толгой шубуунай байранууд ашаглалгада үгтөө. Мал таргалуулха трестын совхозууд 1300 толгой эбэртэ бодо малай, 500 гахайн болон 600 толгой хонидой байха байрануудые барая.

Үнгэрһэн жэлэй туршада республика соо бүхыдөө 96,7 миллион түхэриг хэмжээтэй гүрэнэй капитальна һомололго хэгдээ гэхэ гү, али жэлэй түсэб 98 процентээр дүүргэгдээ. Үнгэрһэн жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада, бэелүүлэгдэһэн капитальна һомололгын хэмжээн 14 процентээр дээшэлээ. Барилга-хабсаралгын хүдэлмэри 64 миллион түхэригтэ хэгдээ гэхэ гү, али түсэб 102 процент гүйсүүлэгдээ. Энэнь үнгэрһэн жэлэй дурсагдаһан үеынхитэй сасуулхада 11 процентээр ехэ.

Бүхы капитальна һомололгын хэмжээнһээ 65,6 миллион түхэриг гэхэ гү, али 68 процентнь үйлэдбэриин барилгада шэлжүүлэгдэһэн, 19,5 миллион түхэриг гэхэ гү, али 20 процентнь гэр байрын барилгада шэлжүүлэгдэһэн, 11,6 миллион түхэриг гэхэ гү, али 12 процентнь культурно-ажаһуудалай барилгануудта шэлжүүлэгдэһэн байна.

1967 оной капитальна һомололгын түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр) иимэ байгаа гэбэл:

Республика соо бүхыдөө —	98
тэрэ тоодо:	
гэр байрын барилга	111
һургуули, эмнэлгын эмхи зургаанууд, хүүгэдэй саадууд болон яслинууд —	108

Предприятинууд болон эмхи зургаанууд гүрэнэй капитальна һомололгын ашаар 180 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра барижа ашаглалгада оруулаа гэхэ гү, али энэ талаар жэлэйнгээ түсэбые 104 процент гүйсүүлээ. Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада, 6,5 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэхэ гү, али 5 процентээр ехэ талмайтай байрын гэрнүүд ашаглалгада үгтөө.

Республикын хүн зон өөрынгөө мүнгэ зөөри болон гүрэнэй урьһаламжа хэрэглэн, 39 мянган дүрбэлжэн метрһээ үлүү талмайтай гэр байрануудые бария.

Гүрэнэй түсэбэй ёһоор бага наһанай үхибүүдэй эмхи зургаанууд 1190 хүнэй һууритайгаар баригдаа гэхэ гү, али түсэб 103 процент гүйсүүлэгдээ.

450 оро шэрээ табиха больница болон поликлиникэнүүд баригдаа гэхэ гү, али жэлэй түсэб 191 процент дүүргэгдээ.

5300 үхибүүдэй һураха юрэнхы эрдэмэй һургуулинууд баригдан ашаглалгада оруулагдаа гэхэ гү, али жэлэй түсэб 131 процентээр гүйсүүлэгдээ.

Республикын генподрядна эмхи зургаанууд 1967 оной туршада 59,7 миллион түхэригэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри бүтээгээ гэхэ гү, али түсэбөө 97 процент дүүргээ. Тэрэ тоодо өөһэдынгөө хүсөөр 49.9 миллион түхэригэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри дүүргээ гэхэ гү, али түсэбөө 99 процент гүйсүүлээ. Үнгэрһэн жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада, өөһэдынгөө хүсөөр хэһэн хүдэлмэриинь хэмжээн 14 процентээр дээшэлээ.

Бүхэли жэлэй турша дотор субподрядна эмхи зургаанууд 9.1 миллион түхэригэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри бүтээгээ гэхэ гү, али жэлэйнгээ түсэбые 100.5 процент дүүргээ. Үнгэрһэн жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада, бүтээгдэһэн хүдэлмэриин хэмжээн 5 процентээр ехэ болоо.

Барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин жэлэй түсэб республикын гол подрядна эмхи зургаануудаар яажа дүүргэгдээб гэбэл: Буряадай барилгын управлени—93 процент, тэрэ тоодо өөһэдынгөө хүсөөр—95 процент, «Бурятцелинстрой» трест—104 процент, тэрэ тоодо өөһэдынгөө хүсөөр—107 процент гүйсүүлээ.

Байгша оной 11 һарын турша соо барилга-хабсаралгын хүдэлмэридэ болон туһалхы үйлэдбэринүүдтэ [illegible] байгаашадай нэгэ хүн бүхэнэй ажал бүтээлгэ урда жэлэй энэ үе соохидо орходоо 10 процентээр ургаа.

1967 оной 11 һарын турша дотор ажалай бүтээсын ургалта дунда зэргын салин хүлһэнэй ургалтаһаа 1.4 процент үлүүгээр ябаа.

1967 оной 11 һарын турша дотор барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин өөрынь үнэ сэн хямдаруулха талаар түсэбтэ даалгабаринууд иимээр дүүргэлээ:

а) Буряадай барилгын управлени (484 мянган түхэригэй), «Бурводстрой» гэжэ уһанай ажахын барилгын Буряадай трест (77 мянган түхэригэй), 53 дахи механизированнэ колонно (3 мянган түхэригэй), «Сибтехмонтаж» гэжэ Забайкалиин хабсаралгын управлени (54 мянган түхэригэй), 834-дэхи мостопоезд (50 мянган түхэригэй), «Востоксантехмонтаж» гэжэ хабсаралгын управлени (20 мянган түхэригэй), 802-дохи мостопоезд (38 мянган түхэригэй) мүнгэ зөөри алмаа.

б) «Бурятцелинстрой» трест (287 мянган түхэригэй), «Сибэлектромонтаж» гэжэ хабсаралгын управлени (26 мянган түхэригэй), Улаан-Үдын ТЭЦ-эй барилгын управлени (113 мянган түхэригэй), «Дальстальконструкция» гэжэ хабсаралгын управлени (1 мянган түхэригэй) өөрынь үнэ сэн тухай түсэбһөө гадуур, үлүү ехэ мүнгэ зөөри гаргашалаа.

«Сибэлектромонтаж» гэжэ хабсаралгын управлениһээ, «Иркутсклесстрой» гэжэ трестын Баргажанай СМУ, Улаан-Үдэ—Эрхүү гэһэн харгы замай управлениһээ бэшээрээ бүхы эмхи зургаанууд 1967 оной январь-ноябрь һарануудта олзо оруулха жэлэйнгээ түсэбые дүүргээ, үлүүлэн дүүргээ.

V. ХҮН ЗОНОЙ БАЯН ДЭЛГЭР БАЙДАЛ БА СОЁЛ КУЛЬТУРЫН ХҮГЖЭЛТЭ

1967 ондо хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай тоо 1966 оной жэшээгээр 104 процент болобо.

Энэл хугасаа дотор салин хүлһэнэй фонд 7 процентээр дээшэлээ.

4.6 мянган залуу, мэргэжэнги хүдэлмэришэд профессионально-техническэ һуралсалай училищинуудые дүүргэжэ, арадай ажахыда эльгээгдээ. Энэнь 1966 онойхидо орходоо 7 процентээр ехэ. Дурсагдаһан залуу хүдэлмэришэдһөө промышленность, барилга болон транспортдa 2,3 мянган хүн, хүдөө ажахыда—1,7 мянган хүн, арадай ажахын бусад һалбаринуудта—0,6 мянган хүн ябуулагдаа.

Тэрээнһээ гадна, 1,3 мянган хүдэлмэришэд профессионально-техническэ училищинуудай үдэшын отделенинүүдтэ һуралсажа, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлээ.

Арадай ажахыда хүдэлдэг, дээдэ болон дунда тусхай эрдэмтэй мэргэжэлтэдэй тоо олошоржо байһаар.

Юрэнхы эрдэмэй һургуулинуудта энэ һуралсалай жэлдэ 203428 хүн һуралсана гэхэ гү, али үнгэрһэн һуралсалай жэлэйхитэй сасуулхада, энэнь 101 процент болоно.

1967 ондо 7923 хүн дунда һургуули дүүргээ, болбосоролой аттестат абаа.

Һуралсалай энэ жэлэй туршада һунаагдаһан үдэртэй бүлэгүүд болон һургууулинуудта 12976 үхибүүд һуралсана гэхэ гү, али энэнь үнгэрһэн һуралсалай жэлэйхидэ орходоо 6 процентээр ехэ болоно.

Интернат һургуулинуудтахи үхибүүдэй тоо 1 процентээр олошороо.

1967 ондо дээдэ болон дунда тусхай һургуулинуудта 37,8 мянган хүн һуралсана гэхэ гү, али энэнь үнгэрһэн һуралсалай жэлэйхидэ орходоо 9 процентээр ехэ байна. Дээдэ болон дунда тусхай һургуулинуудта залуушуул жэлһээ жэлдэ улам олоор абгана. 1967 ондо республикын вузууд болон техникумүүдые 4433 мэргэжэлтэд дүүргээ. Энэнь нёдондо жэлэйхидэ орходоо 4 процентээр ехэ.

Тэрэ тоодо: 1561 инженер болон технигүүд, хүдөө ажахын 880 мэргэжэлтэд, 1501 багшанар, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин мэргэжэлтэд болон искусствын хүдэлмэришэд, медицинын дунда мэргэжэлтэй 263 хүдэлмэрилэгшэд, худалдаа наймаанай болон кооперациин 228 мэргэжэлтэд оролсоно.

Республика дотор 740 кинотүхеэрэлгэнүүд хүдэлнэ. 1967 ондо 21697 мянган хүн кино, театр болон концертнүүдые хараһан тоотой. Энэнь үнгэрһэн жэлэйхитэй сасуулхада, 102 процент болоно.

Клубай эмхи зургаануудай болон олонниитын библиотекэнүүд олошоржо үргэлжэлһөөр, тэдэнэй номой һан жаса улам баяжана.

1967 ондо город шадархи пионерэй лагерьнуудта 21.8 мянган үхибүүд амараа.

1967 ондо республикын больнична эмхи зургаанууд 8541 хүнэй һууритай болоо, энэнь нёдондо жэлэйхидэ орходоо 4 процентээр ехэ.

Үнгэрһэн жэлэй турша дотор медицинын дунда мэргэжэлтэдэй тоо 6 процентээр олошороо, бүхы мэргэжэлэй врачнуудай тоо 5 процентээр нэмээ, дүн хамта 1467 хүн болоо.

Ажалшадые эмнэхэ, амаруулха талаар республикын санаторинуудта 1997 хүнэй һуури, амаралтын байшангуудта—456 һуури бии байгаа.

Республикын хүүгэдэй яслинуудта 5800 үхибүүд ябана.

Потребкооперациин комиссионно наймаа оруулалсангүйгөөр хаража үзэхэдэ, гүрэнэй болон кооперативна худалдаа наймаанай розничнэ эд бараанай эрьесын түсэб 1967 ондо 103 процент дүүргэгдэжэ, 409 миллион түхэригэй хэмжээндэ хүрөө. Тэрэ тоодо розничнэ наймаанда — 378.6 миллион түхэриг болон ниитын эдеэ хоолой наймаанда — 30.4 миллион түхэриг болоо.

Энээнһээ гадна, потребкооперациин комиссионно наймаагаар худалдагдаһан хүдөө ажахын продуктнууд 5 миллион түхэригтэ хүрөө.

Гүрэнэй болон кооперативна худалдаа наймаанай розничнэ эд бараанай эрьесэ 1966 онойхидо орходоо 9 процентээр дээшэлээ. Тэрэ тоодо розничнэ наймаанай талаар 9 процент, ниитын эдеэ хоолой наймаанай талаар 11 процент ургаа.

Хүдөө нютагуудтахи потребкооперациин розничнэ эд бараанай эрьесэ 1966 онойхитой жэшэхэдэ, 10 процентээр нэмээ. Розничнэ эд бараанай эрьесын түсэбэй дүүргэлтэ худалдаа наймаанай зарим эмхи зургаанууд дээрэ абажа харабал, иимээр дүүргэгдээ:

	1967 оной түсэбэй дүүргэлтын процент	1967 онойхиие 1966 онойхитой процентээр жэшэхэдэ
Улаан-Үдын Горпромторг	104	110
Улаан-Үдын Горпищеторг	102	109
Улаан-Үдын Универмаг	100	103
Улаан-Үдын Горхлебторг	101	102
ОРС-нууд болон продснабууд	104	109
тэрэ тоодо:		
Леспромой УРС	103	110
Зэдын продснаб	108	102
Ципиканай продснаб	105	102
Галуута-Нуурай ОРС	105	110
Буркоопсоюз	104	111

1967 ондо республика дотор бүхыдөө хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха бүхы түхэлэй хүдэлмэриин хэмжээн 7,4 миллион түхэригэй болоһон байна. Тэрэ тоодо хото газарта 5,2 миллион түхэригэй, хүдөө нютагуудта—2,2 миллион түхэригэй болоо гэхэ гү, али республика дотор бүхы түхэлэй хүдэлмэреэр жэлэй түсэб 100,8 процент, тэрэ тоодо хото газарта — 107 процентээр, хүдөө нютагуудта 89 процентээр гүйсүүлэгдээ.

Промышленна түхэлэй хүдэлмэриин түсэб 105 процент болоо. Урда жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада, промышленна шэглэлтэй дурсагдаһан хүдэлмэриин хэмжээн 23 процентээр дээшэлээ.

Промышленна бэшэ түхэлэй хүдэлмэреэр жэлэй түсэб 91 процентээр дүүргэгдээ; үнгэрһэн жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада, 18 процентээр ехэ болоо...

Республикын ажалшад табан жэлэй гурбадахи жэлэй турша дотор материальна үйлэдбэриин бүхы зүйлнүүдые эрид ехээр гаргаха, түсэбтэ даабаряа нилээд үлүүлэн дүүргэхэ тухайдаа элирхэйлэн мэдүүлнэ.

Буряадай АССР-эй Статистическэ управлени.

К. МАРКСЫН «КАПИТАЛ» УЛААН-БААТАРТА ХЭБЛЭГДЭХЭНЬ

Монголой Арадай-Революционно партиин ЦК-гай дэргэдэхи Партиин түүхын институдай научна хүдэлмэрилэгшэд К. Марксын «Капиталай» гурбан томые монгол хэлэн дээрэ оршуулжа үргэлжэлүүлһээр гэжэ «Үнэн» газетэ мэдээсэнэ. Научна коммунизмын үндэһэ һуури табяһан хүнэй элитэ ехэ зохёол Улаан-Баатарта энэ жэл хэблэгдэжэ эхилхэнь.

ПОЛЬШЫН ТУГ ДОРО

Арадай засагта Польшо загаһа баридаг судна бүтээлгээр дэлхэй дээрэ хоёрдохи (Японой удаа) һуури эзэлнэ. Мүнөө 205 судна Польшын туг доро тамарна. Республикын нароходно хоёр агентство саг үргэлжын 34 үһан зам хангана, тэрэнэй тоодо 14 океанай зам оролсоно гэжэ «Трибуна люду» газетэ бэшэнэ.

ГЕОРГИЙ ДИМИТРОВОЙ ҺАНАҺАН ХЭРЭГ БҮТЭЭ

Болгариин ажалшад элдэб жанрай совет литературые ехээр һонирходог. Арадай засагай мандажа байгаа жэлнүүдтэ совет 7.745 ном болгар хэлэн дээрэ оршуулагдаа. В. И. Ленинэй зохёолнууд эндэ 160 дахин хэблэгдэжэ, тиражынь 2 миллион 405 мянган үлүүтэй хэһэг болонхой. Мүн М. Горькиин, М. Шолоховой, А. Толстойн, В. Катаевай зохёолнууд хэдэ дахин олон хэһэгээр гаргагдаһан байна.

«Болгар, ород арадуудай түүхээрээ, ухаан бодолоороо, хэлэнэйнгээ талаар адли байһаниинь совет соёлой үнэтэ баялигтай танилсаха арга олгоно» гэжэ Георгий Димитровой хэлэһэн үгэнүүд мүнөө бэелүүлэгдээ гэжэ «Болгария» журнал тэмдэглэнэ.

ҮНДЭР УРГАСЫН ЭЭЗД

Тхайбинь провинциин госхозууд, кооперативууд барайгарай угаа баян ургаса хуряаба. Хоёр сезоной—зунай, намарай туршада гектар бүриһөө дунда зэргээр 5 тонно барайгар хуряан абаа. Демократическа Вьетнамай энэ провинциин 27 кооператив гектар бүриһөө 7 тонно барайгар хуряаба. Тхайбиниин кооперативуудай амжалта тухай «Нян зан» газетэ бэшэнэ.

АЖАЛША ХҮНҮҮДЭЙ ГЭГЭЭРЭЛДЭ АНХАРАЛ ЕХЭЭР ХАНДУУЛНА

ГДР-эй студентнэрэй 47 процентнь хүдэлмэришэдэй, таряашалай үхибүүд байна. Харин Баруун Германида элэнэр орэйлоол 8 процент болоно гэжэ «Нойес Дойчланд» газетэ мэдээсэнэ. Германиин Демократическа Республика доторхи һурагшадай, студентнэрэй һуралсалда гүрэнэй бюджедэй 90 процентнь гаргашалагдана. Тиихэдэ Бонной правительство һуралсалай хэрэгтэ гаргашалагдаха мүнгэнэй миил 13 процентые даана.

МАРИ, ЧУВАШ, ХҮГЖЭМ ТУХАЙ

Венгриин Науканудай академиин хүдэлмэрилэгшэд Ласло Викар, Габор Берецки гэгшэд мари, чуваш арадуудай хүгжэм шэнжэлхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэжэ байна гэжэ «Венгерские новости» журнал мэдээсэнэ. Тэдэнэр Мариин, Чувашай республиканудта ерэжэ, эдэ арадуудай хүгжэмэй баян фольклортой танилсаа, 3 мянган дуу пленко дээрэ бэшэжэ абаа.

Иимэ ехэ научна зохёол бэлдэжэ байгаа авторнуудта совет, венгр композиторнууд Т. Н. Хренников, Золтан Кодай гэгшэд туһа хүргэһэн байна.

ПЕНСИИН ТУСХАЙ ФОНД

Румыниин Социалис республикын хүдөө ажахын кооперативууд пенсиин түсхай фонд бии болгоо гэжэ «Скынтейя» газетэ бэшэнэ. Кооперативуудай ажалай хүсэ абахагүй 1 миллион 100 мянга шахуу гэшүүд, үнинэд һара бүри пенси абажа байдаг юм.

БЭЛИГТЭНЭЙ МҮРЫСӨӨН

1972 ондо болохо үбэлэй Олимпиадын наадануудта бэлдэлхэл «Бэлигтэнэй мүрысөөн» гэһэн уряатайгаар Чехословакида үнгэргэгдэнэ. Энэ мүрысөөндэ гол түлэб залуушуул хабаадана гэжэ «Чехословакия» журнал бэшэнэ. Нёдондо жэл спортын 14 зүйлөөр дүрбэн тур үнгэргэгдөө. Түрүүшын тур предприятинуудта, ФЗО-гой училищинуудта, Чехословакиин залуушуулай холбоондо эмхидхэгдээ. Һүүлээрнь районууд, областьнуудтаа бэлоо. Бүхы республикын түгэсхэлэй мүрысөөн 1967 оной намар болоо һэн. Эдэ мүрысөөнүүдэй дүнгөөр олон залуу спортсменүүд шалгаран тодоронхой.

НАРАНДА ДУРАТАЙ УРГАМАЛ

Лас-Вильяс провинциин Эскамбрае гэжэ халалиг район Кубадахи кофи ургуулдаг эгээл шухала нютаг болоно. Эндэ кофиин 200 миллион модон ургаха. Эдэ мододы тарилгада 150 мянган студентнэр, эхэнэр эдэбхитэд, эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд һайн дураараа хабаадана гэжэ «Куба» журналда бэшэгдэнэ.

Үндэр ургаса үгэдэг, наранда дуратай «Котурра», «Сан-романтионано», «Бурбон» гэжэ сортнууд мүнөө таригдана. 1970 ондо модо тарижа дүүргэхэ түсэбтэй.

ШЭНЭ БАЙРАНУУДТА ОРОНО

Югославиин хүдэлмэришэдэй, таряашалай, алба хаагшадай 131 мянган бүлэ шэнэ байрануудта зоогоо. Югославиин республикада 1968 оной эхеэр телевизортэй айл бүлэ 1966 онойхиһоо 29 процентээр олошороо.

Радиоприемнигуудай тоо телевизорнүүдэйхиһээ гурба дахин олон,—гээд Белградай «Борба» газетэ мэдээсэнэ.

(ТАСС).

ХУРДААР ГҮЙГӨӨД, МЭРГЭЭР БУУДААД...

«Труд» гэжэ спортын һайн дуранай бүлгэмэй Дээдэ-Онгостэйдохи санын баазын оршонһоо хоёр үдэрэй туршада буугай һурэхые байд гээд лэ соносожо болохо байба. Эндэ хоёр янзын һорёогоор Буряадай АССР-эй түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөн үнгэргэгдэһэн байна бшуу.

Түрүүшын үдэр «биатлоноор»—санаар урилдахадаа ябад гээд лэ үлеэлгэгдэһэн шарнуудые сагаалса болгон буудажа мүрысэһэн байна. Тиихэдээ урилдажа ябаһан санашад буудаһан сагаалсаяа тудаагүй һаа, ялын 2—1 минута сагта хүртэхэ ушартай болохо юм. Тиимэһээ «биатлоной» мүрысөөндэ түрүүлхын тулада эрхимээр гүйдэг санашаншье, мэргэн буудагшаньше байха ёһотой.

Дурсагдагша мүрысөөндэ спортын «Забайкалец» гэжэ клубай, «Труд», «Локомотив», «Динамо», «Урожай», «Спартак» бүлгэмүүдэй спортсменүүд хабаадалсажа, 20 модоной зайда урилдаһан байна. Тэдэнэр стартһаа гараһаар финиш хүрэтэрөө сагаалсын дүрбэн газарта тогтожо, байгаадшье, хэбтээдшье мэргэн буудалгаар хабаяа үзэлсөө. «Биатлоной» дүн гаргахада, «Спартак» бүлгэмэй спортсмен Павел Лаптев бусадһаа мэргэн байба. Тэрэ 20 дахин буудахадаа сагаалса бүхэнөө онобошье, зургаан минутаяа ялада алдаа. Юуб гэхэдэ, тэрэ зургаан буудалгадаа сагаалсын газаа хүреэ соо оруулһан байгаа ха юм. Тиигэбэшье, Павел Лаптев хамта 1 час 3 минута 33 секунда саг харуулжа, 1968 оной республикын чемпион болоо.

«Биатлоноор» манай республикада урда тээнь мүрысэдэг байһан Марк Колосов («Спартак»), Александр Тапхасов («Локомотив»), Игорь Мальцев («Локомотив») гэгшэд энэ мүрысөөндэ һайн бэлэдхэлтэй ерээ гэжэ тэмдэглэмээр. Тиин М. Колосов 1 час 45 минута 57 секунда сагтайгаар—хоёрдохи, 1 час 44 минута 50 секунда сагтайгаар А. Тапхасов—гурбадахи һууринуудые эзэлһэн байна.

Гэбэшье олохон урилдаашадые сагаалса буудалга «хойшонь татаһан» байгаа. Жэшээлхэдэ, хүдөөгэй санашан, спортын мастер В. Заиграев, спортын мастер Г. Коротков болон мастерта кандидат В. Попов гэгшэд урилдаанай зайда эрхим саг харуулбашье, сагаалса муугаар буудажа, Коротков—27, Заиграев—28 минута гэхэ мэтэ «сагай ялада» һууһан байгаа.

Мүрысөөнэй хоёрдохи үдэр санашад 4х7.5 гэһэн зайда урилдахадаа 100 метрһээ хэбтээд, 50 метрһээ байгаад сагаалса буудаха байба. Эндэ сагаалса тудаагүй хүниинь үшөө 200 метр урилдаанай ялын зайе дабаха ёһотой байгаа.

Урилдаанай эхилэмсээр илангаяа «Забайкалец» гэжэ спортын клубай, мүн «Спартак», «Локомотив» бүлгэмүүдэй түлөөлэгшэдэй дунда шанга тэмсэл эхилээ. Эстафетын нэгэдэхи шатада «Спартагай» түлөөлэгшэ, «биатлоноор» мастерта кандидат Виктор Макаров командаяа нилээд урда гаргабашье, саашадаа энэл командын гэшүүн, залуу спортсмен Седунов муугаар буудаһанайнгаа гэмээр 200 метрэй зайе юһэ дахин гүйхэ баатай болоо һэн. Саашанхи зайда гүрүүлжэ эхилһэн олохон командануудай түлөөлэгшэд сооһоо забайкалецайхид эгээн түрүүн фиништэ ерэһэн байна. Тэдэнэй саг—2 час 27 минута 50 секунда.

Урда тээнь 20 модондо урилдахадаа чемпион болоһон Павел Колосов, мүн Марк Колосов гэгшэд (хоюулан «Спартагай») 2 час 28 минута 29 секунда сагтайгаар командаяа хоёрдохи һууринда гаргажа шадаа. Гурбадахи һууринда «Динамынхид» гараа.

Н. ИВАНОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Урилдаашад стартһаа гарабад. 2. «Локомотив» бүлгэмэй гэшүүн Александр Тапхасов сагаалса буудажа байна.

Л. АПРЕЛОВЭП фото.

ЗҮГ БҮХЭНЬ... МЭДЭЭС...

ХАРГЫША... ХАБА

596-дахи ДЭУ-гай... зам һэльбэн заһаха... хүдэлмэри хэнэ. Үнгэ... дэ тус участогайхил... тальнаар заһаха ту... үлүүлэн дүүргэһэн б...

Участогай мастер Я... нинай даадаг бригада... таар Поперечнэ. Ма... газарта хоёр ехэ хүү... Хүүргэ заһалгын хү... рэ модошо дархашуул... Сизых гэгшэд бүтээс... хүдэлөө.

Харгышад Нарһатын... кын, Инсэнгын участо... гын заһабарида хэрэг... до горитойгоор бэлэдх... эхилээ. Мүнөө 300 ку... дон бэлэдхэгдэһэн, т... кубометрын голдо о... байна.

Ц.-Е. СУ...

Ярууна.

МОТОЦИКЛИСТНЭ... КУРСА

Аймагай түб Бэшүү... үнгэрэгшэ оной октяб... ДОСААФ-ай аймагай к... тоцикл жолоодогшодой... һэн байна. Тэрэнэй... дүүрэжэ, 12 хүн шала... жалтатайгаар тушааба... мотоцикл жолоодохо э... лоо.

Курсада һурагшадай... магай бэлэдхэлэй ко... ректор М. О. Очиров,... циин хүдэлмэрилэгша... Зайцев, «Рассвет» ко... шуун Е. Д. Афанасьев... сад ороно.

В. БО...

ВЬЕТНАМДАХИ ДАЙЕ БУРУУШААНА

ПАРИЖ. Олон тоото эхэнэрнүүдэй делегаци Франциин хэтэн городуудтахи Америкын засагай түлөөлэгшэдэй байшангуудай урда ерэжэ, США-гай Вьетнамда хэжэ байгаа шуһата дайе эрид шууд буруушааһанаа мэдүүлээ. Вьетнамай Демократическа Республикые бомбодолгые хойшолуулангүй болюулхые энэ делегациин түлөөлэгшэд США-гай правительствада эрилтэ табяа.

БАРУУН БЕРЛИН. Вьетнамай патриодуудта туһалхын тула Баруун Берлинэй олониитэ мүнгэ суглуулжа үргэлжэлһөөр. Баруун Берлинэй «Эб найрамдалай, национальна ба улаехооронды үгөө ойлголсохо хүдэлмэришэдэй сал үргэлжын комитедээр» эмхидхэгдэһэн Урда Вьетнамые сүлөөлхэ национальна фронтдо туһалха фондодо 90 мянган марка суглараад байна.

ЛОНДОН. «Вьетнамда боложо байгаа ээрхэг түримхэй дайнда би хабаадахагүйб. Минии нэһанай бүхы хүбүүд мүн лэ нигэжэ һанана» гэжэ Англи һаяшаг ерэһэн Америкын студент Джон Джеймс мэдүүлбэ.

ВАШИНГТОН. Эндэ конгрессэй ээлжээтэ сессиин нээгдэһэн үдэр, Америкын хэдэн мянган эхэнэрнүүд Вьетнамда боложо байгаа дайе эрид буруушааһанаа мэдүүлхэеэ конгрессэй байшангай хажууда ороной зүг бүхэнһөө суглараба. Эхэнэрнүүдэй делегаци дайе болюулжа, Америкын сэрэгшэдые Вьетнамһаа гаргаха эрилтэтэй петици конгрессэй толгойлогшодто барюулаа. Тус петици соонь дайнда гаргашалагдажа байһан ехэ зөөри орон доторойнгоо социальна асуудалнуудые шиидхэхэ талаар хэрэглэхэ гэһэн эрилтэ табигдана.

НЬЮ-ЙОРК. Гарвардын университет дүүргэхэеэ байһан залуушуулай дунда үнгэргэһэн һуралтада тэдэнэрэй 90 процентнь Вьетнамдахи дай болюулха гэһэн һанамжатай байһанаа мэдүүлээ. Энээн тухай «Гарвард Кримсон» гэжэ студентнэрэй газетэ мэдээсэбэ.

(ТАСС).

Д. Сүхэ-Баатарай түрэһөөр 75 жэлэй ойдо

УЛААН-БААТАР, январиин 24. (ТАСС). Монголой арадай-революционно партиие болон монгол арадай гүрэн түрые байгуулагша Д. Сүхэ-Баатарай түрэһөөр 75 жэлэй ойе баяр ёһололтойгоор тэмдэглэхэ гэжэ бүхы монгол арад айхабтар ехэ ажалай дэбжэлтын оршон байдалда бэлдэжэ байнхай.

Эдэ үдэрнүүдтэ бүхы орон доторнь Д. Сүхэ-Баатарай ажабайдал болон ажал ябуулга тухай фотовыставканууд эмхидхэгдэнэ. Мүн лекци, хөөрэлдөөнүүд үргэнөөр хэгдэжэ, МНРП-е байгуулха, МНР-тэ арадай революциин мандаха, Монгол болон совет арадуудай аха дүүгэй хани барисаа тогтоохо хэрэгтэ Д. Сүхэ-Баатарай хүтэлбэрилхы үүргэ дүүргэһэн тухай хэлэгдэнэ.

Улаан-Баатарай радио болон телевидени Монголой революциин вождиин ажабайдал болон ажал ябуулгада зорюулагдаһан тусхай дамжуулгануудые эмхидхэнэ.

Йеменэй республикада Алжирай туһаламжа

ХОДЕЙДЭ. (ТАСС). «Йеменэй Араб республикада 1 миллион фунт стерлинг хэмжээтэй мүнгэн туһаламжа үзүүлхэ гэжэ Алжирай правительство шиидхээ» гээд Йеменэй Республикын республиканска Сэведэй түрүүлэгшэ Абдуррахман Аль-Арьяни гэгшэ эндэ мэдээсэбэ.

Пентагоной мэдэрэлгэ

НЬЮ-ЙОРК, январиин 24. (ТАСС). Гренландиин эрье шадар «Б-52» гэжэ американ бомбардировщигой гэмтэлдэ ороһон газарта радиоактивна хоро тараһан байба гэжэ Пентагон мүнөөдэр гэршэлэн мэдүүлбэ. Энээн тухай ЮПИ агентство Вашингтонһоо мэдээсэнэ. Радиоактивна хорон тэндэ бэдэрэлгэ хэһэн хүнүүдэй үмдэжэ ябаһан гутал дээрэ олдобо гэнэ.

Данида болоһон һунгалтын дүнгүүд

КОПЕНГАГЕН, январиин 24. (ТАСС). Данида январиин 23-да болоһон парламентын ээлжээтэ бэшэ һунгалтын дүнгүүд тухай мүнөөдэр эндэ соносхоһон байна. Парламент доторхи һууринууд иигэжэ хубаарилагдаа гэбэл: социал-демократическа парти — 63 (энээнэй урда тээ 69 һууритай байһан); арадай социалис парти — 11 (14); консервативна парти —38 (34); зүүнэй радикальна парти — 28 (13); Венстре — 35 (35) һуури эзэлбэ. Һунгалтада хабаадалсаһан бэшэ бэшэ партинууд Фолькетингдэ һуури эзэлээгүй байшоо.

Тиигээд ерэхэлээрээ, буржуазна партинууд парламентда ехэнхи һуури эзэлбэ гээшэ. Мүнөөдэр министрнүүдэй кабинедэй заседани боложо, тэндэ социал-демократическа правительствын тушаалһаа бууха тухай асуудал хэлсэгдэхэ юм гэжэ Даниин премьер-министр Е. О. Краг мэдүүлбэ. Мүн тиихэтээ хамта, социал-демократическа парти холимол правительство байгуулха арга боломжые мэдэжэ абаха зорилгоор буржуазна партинуудтай хэлсээ хэжэ эхилхэнь гэжэ Краг хэлээ.

Польшын газетэнүүд Америкын сэрэгэйхидые буруушаана

ВАРШАВА, январиин 24. (ТАСС). Европын гүрэнүүдэй газар дээгүүр ядерна бомбонуудые тээһэн Америкын самолёдуудай нисдэжэ байдалгые Польшын газетэнүүд эрид шууд буруушаана. Хэрбээ ухаа гэмтэлтэ термоядерна «наадаяа» үргэлжэлүүлхэ гэжэ һанаа юм һаа, маанадай бэшэ, харин өөһэдынгөө толгой дээгүүр тиигэжэ байгты гэжэ Вашингтондо эли тодоор ба шангаар хэлэхэ хэрэгтэй гээд «Трибуна люду» газетэ мэдүүлнэ.

Крагай правительство тушаалһаа бууба

КОПЕНГАГЕН, январиин 24. (ТАСС). Парламентые һунгаһан ээлжээтэ бэшэ һунгалтын үрэ дүнгүүд тухай асуудал хаража үзэһэн правительствын заседаниин һүүлээр, мүнөөдэр Даниин премьер-министр Е. О. Краг өөрынгөө кабинедэй тушаалһаа бууха болоһон тухай соносхобо.

Тиихэдээ мүнөөнэй правительство шэнэ кабинедэй байгуулагдаха саг хүрэтэр өөрынгөө үүргэ уялгые дүүргэжэ үргэлжэлүүлһээр байха юм гэжэ тэрэ хэлээ.

Урда Вьетнамай патриодуудай дайшалхы ябуулганууд

ХАНОЙ, январиин 24. (ТАСС). Телон гэжэ провинцида Урда Вьетнамай арадай зэбсэгтэ хүсэнүүд январиин 14-дэ болон 17-до мариопеточна армиин 270 гаран солдадые гэмтээбэ гэжэ ВИА агентство дамжуулна.

Японой социалис партиин съезд

ТОКИО, январиин 24. ТАСС-ай корр. **Г. Гавриленко** иигэжэ дамжуулна:

Ниислэл хотын «Кудан Кайкан» гэжэ зал соо Японой социалис партиин ээлжээтэ 30-дахи съезд мүнөөдэр нээгдээ.

Тус съезд хадаа 1968 ондо Японой социалис партиин ажалаа ябуулха хараа бодолой проект тухай зүбшэн хэлсэжэ, тэрэниие баталха юм. Мүн тэрэшэлэн 1970 ондо социализм байгуулха болон тэмсэхэ зорилгоор Японой ябажа гараха зам» гэһэн үлэмжэ удаан болзорто баримталха хараа бодолой проект съезд дээрэ хэлсэгдэхэ байна. Японой парламентын дээдэ палатые һунгаха һунгалтада партиингаа ябуулха политикые съезд тодорхойлхо юм.

Брянска областиин Белобережскэ туристнуудай бааза областиин түб хотоһоо 30 километрэй зайда, арад зоной амархада эгээл һайн газарта оршодог.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: туристическэ баазада амарагшад—областной больницын сестра Р. В. Малянова (зүүн гарһаа), врач - лаборантка И. Н. Халепо.

ТАСС-ай фото.

ХИТАДТАХИ БАЙДАЛ

ПЕКИНДЭ түмэр замайхидай зүблөөн болобо. Энээн тухай аяар 7 хоногоор оройтожо, ниислэл хотын газетэнүүд мэдээсэһэн байгаа. Энээн тухай түнхаглагдаһан өөдэгүй бишыхан мэдээсэл соо, КНР-эй гүрэнэй соведэй премьер Чжоу Энь-лай зүблөөн дээрэ үгэ хэлэхэдээ, «шухала заабари үгэбэ» гэжэ хэлэгдэнэ.

Хунвэйбинүүдэй болон цзаофаниинуудай аашалжа байһан элдэб транспортна эмхи зургаануудта «соёлой хубисхал» дээрэһээ шалтагаалһан гуримгүй байдал болон түмэр замай транспортын хүдэлмэридэ болоһон таһалдал тухай мэдээсэл Хитадай хэблэл газетэнүүдтэ нэгэнтэ бэшэ гараһан байха юм. «Бэйцзин бао» газетэ түрүү бэшэгүүдэйнгээ нэгэн соо «Зарим нэгэ нүхэдүүд» хуушнайн ёһо гурим һалгааха» гэһэн шалтаг бариад, транспортын хүдэлмэриин ябаса тухай заабариие зоргоороо хубилган һэлгэнэ гэжэ бэшэһэн байгаа. «Соёлой хубисхал» үүдхэгшэдэй зоргоороо аашалһан дээрэһээ, түмэр замай хүдэлмэришэдэй дунда буһалгаан болоһон тухай мэдээсэл гараһан байха юм. Энээн дээрэһээ болоно, тулалдаануудһаа байтагай, харин забастовконуудай болоһон ушарнууд бии.

Сычуань гэжэ провинцида тэндэхи зарим станцинуудай болон депогой хүдэлмэришэд ажалаа зогсоожо, «түмэр замай транспортын һаадгүй һайнаар хүдэлхэ ябадал эбдэһэл байна» гэжэ Чэндуһаа хэгдэһэн радиодамжуулга соо хэлэгдэбэ. Мүн тэрэ радио-дамжуулга соо «хүсэ баримталха ябадалда эсэргүүсэхэ, хүнүүдые алхиха сохихо, доотолхо, тонохо, хэрүүл хэлэ ама гаргаха ябадалнуудые болон хуули бусаар барижа тушааха ушарнуудые болюулха гэһэн уряа хэгдэһэн байха юм. Үнгэрэгшэ оной ноябриин һүүл багаар Чжоу Энь-Лай түмэр замайхидта хандалга гаргахадаа, түрүүлэгшэ Мао болон тэрэнэй орлогшо Линь Бяо түмэр харгынууд дээрэхи байдал тухай ехээр һанаашарханги байна гэжэ зааһан юм.

Хунвэйбинүүдэй газетэнүүдые, листовконуудые тарааха шэнэ гурим тухай соносхолнууд Пекинэй тэр байшангуудай хананууддта хадагдахай. Энээнһээ хойшо тэдэ бүгэдые наймаанда гаргаха болон бэшэ бэшэ хото городууд, хүдөө нютагууд руу эльгээхэ ябадал хоригдобо. Иимэ шиидхэбэри гаргаха ушаргай болоһониие гэршэлхын тулада, хоёр «шалтагаан» дурдаһан байна. Нэгэдэхеэр, хунвэйбинүүдэй хэблэл соо «соёлой хубисхал тухай мэдээсэл гарана». Тиигэһэнэй хэрэггүй гэжэ тоологдоно. Хоёрдохёор, эдэ газетэнүүд Мао Цзэ-дунай тала баригшадай өөһэдынь дунда хэрүүл шууяа гаргаха ябадал үүдхэдэг байна гэбэ.

Уханьда «революционно комитет» гэдэг байгуулагдаа. Энээн тухай мэдээсэлые Пекинэй газетэнүүд ямар нэгэ «ехэ илалта» болоһон шэнгеэр тунхаглана. Ушарынь хадаа Уханьда «соёлой хубисхал» илангаяа шанга эсэргүүсэлтэтэй ушарһан юм. Нёдондо тэндэ болоһон ехэ ехэ тулалдаанууд энээниие гэршэлһэн.

Хитад орондо наһатай болоһон хойноо гэрлэлгэдэ, хүүгэдые түрэлгын хойноһоо хиналта табихын түлөө кампани шангадаад байна. Шанхайда тарадаг «Вэньхуэй бао» гэжэ газетэ январиин 22-ой үдэр гараһан номер соогоо энэ кампаниие «ехэл шухала» зорилго гээшэ гэжэ нэрлэнэ. Орон дотороо үхибүүдые түрэлгын олошорһоной түлөө тэм зэмые тус газетэ Лю Шао-ци, Дэн Сяопиин болон бусадта тохоно. Тиихэдээ тэдэнэр «арад зоной һайнаар ажаһууха байдал хангаха гээшэ коммунис суртал юм» гэһэн буруу үзэл баримталхын хажуугаар, хара амяа ба бэеэ сэнгүүлхэ ябадал магтаһан хорото үзэл тараадаг байба гэнэ.

«Эдэ буруу үзэлтэн зарим айл бүлын эзэдтэ, тэрэшэлэн эдир залуушуулда мүнөө хүрэтэр хорото нүлөө үзүүлжэ байна, тэрэнь ехэн дуранай, гэрлэлгын болон хүүгэдые түрэлгын талаар элитэ харагдана» гэжэ тэрэ газетын статья соо хэлэгдэнэ.

(ТАСС, январиин 24).

ТОМО ШҮҮБЭРИНҮҮД

СССР-эй ДОСААФ-ай хоёрдохи автомотолотерейн шүүбэритэ тиражай тусхай таблицын 1968 оной январиин 10-да толилогдоһониинь мэдээжэ. Азатай 56 мянган хүнүүдэй билет томо шүүбэридэ тудаһан байха: 1400 «Волга», 2800 «Москвич-408», 4000 «Запорожец» автомашина, 18400 мотоцикл (тэдэнэй 8000-ниинь колясатай), 8000 мотороллер, 9000 мопед, 12400 мотовелосипед шүүгдэһэн байха ёһотой. Тиигэжэ хамта шүүбэриин дүн тоо 50 миллион түхэриг болоно.

Республика соомнай азатай билет абагшад 106 хүн байба. «Волга» автомобиль Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй локомотив-комплектовочно цехэй техник Ю. М. Субботина шүүбэ. Тиихэдэ тус заводой вагонно-столярна цехэй модошо дархан Пащенко, вагон хабсаралгын цехэй хүдэлмэришэн Стабровский гэгшэд ИЖ «Юпитер» гэжэ колясатай мотоцикл, заводой управлениин парикмахер Фокин «Рига» гэжэ мопед, мотоциклистнэрэй курсын курсант Булгаков мотовелосипед шүүһэн байна.

Тараагдаһан биледэй номерой тоогоор ЛВРЗ-дэ 2 хүн «Волга», 1 хүн «Москвич-408» автомашина, 2 хүн ИЖ «Юпитер» гэжэ колясатай мотоцикл, 2 хүн ИЖ «Планета» мотоцикл, 3 хүн «Вятка» гэжэ мотороллер, 2 хүн «Рига» маркын мопед, 1 хүн мотовелосипед шүүһэн байна.

Хамта дээрээ 9000 түхэригэй билет гансахан ЛВРЗ-гэй хүдэлмэришэдэй дунда тараагдаһан аад, хоёрһоо үлүүтэй дахин ехэ шүүбэри тэдэ биледүүдтэ тудаа.

Владимир Иванович Куценкын бүлэ, тэрэнэй һамган Буряадай геологоуправлениин лаборантка Ольга Александровна «Волга» автомашина шүүһэн байна.

Хурамхаанай совхозой управлениин хүдэлмэрилэгшэд хамтаржа 100 билет абаһан аад, тэдэ биледүүдэйнь нэгэ номерто «Москвич-408» автомашина тудаа.

Республика соомнай бүхыдөө 200 мянган түхэригэй билет тараагдаһан юм. Тэдэ биледүүдтэ 5 «Волга», 5 «Москвич-408», 6 «Запорожец» автомобиль, 8 «Урал», 11 «Юпитер» гэхэ мэтэ тудаа.

В. ОЛЬХОВАТСКИЙ, ДОСААФ-ай республиканска комитедэй түрүүлэгшэ.

ПРАВДА БУР...

Мүнөөдэрэй но...

НЭГЭДЭХИ ХУУДА... Комсомолшуудай ехэ... гэһэн түрүү бэшэг. Ре... Министрнүүдэй Соведэй... Статистическэ управле... дээсэл.

ХОЁРДОХИ, ГУРБАДА... ДАҺАНУУДТА: респуб... нистрнүүдэй Соведэй... Статистическэ управлен... сэлэй түгэсхэл. Элдэб...

ДҮРБЭДЭХИ ХУУДА... ёл культурын асуудал... сэлнүүд. Спортын һон... Армиин 50 жэлэй ойдо... даһан очерк. Соносхол...

Редактор Ц. Ц. ЦИ...

Манай адрес, теле...

г. УЛАН-УДЭ, ул. ... Телефоны: редактора... приёмная — 54-93, зам... ра — 68-08, зам. редакт... ответ. секретаря — 50-52... вет. секретаря — 66-76... партийной жизни — 60-9... го хозяйства — 64-36, 6... ганды и агитации — 5... мышленности и строи... 61-35, советского стро... быта — 69-58, культуры... 60-21, писем и рабсе... 67-81, информации — 3... ственная приёмная — 56... ное бюро — 57-63, фо... рия — 33-61.

Гор. Улан-Удэ, типо... равления по печати п... Министров БурАССР

Н-01341. За...